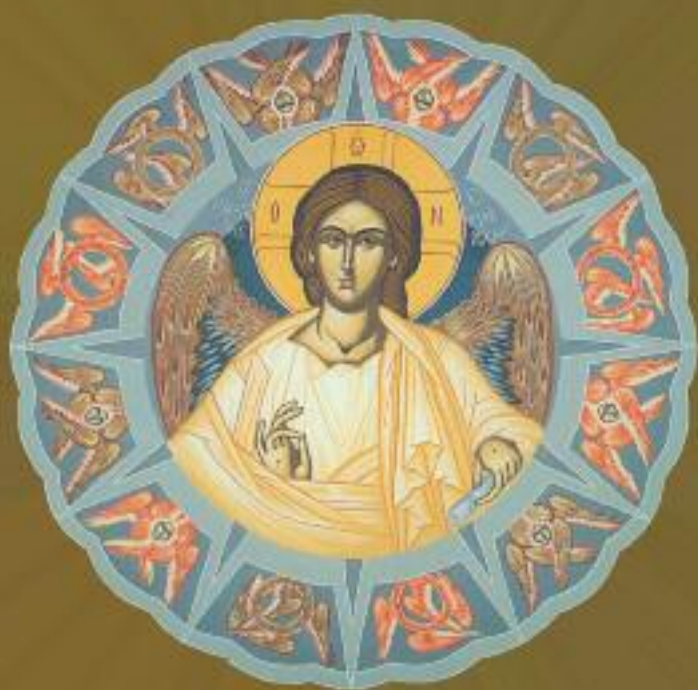

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗΣ, ΒΥΡΩΝΟΣ ΚΑΙ ΥΜΗΤΤΟΥ
ΔΑΝΙΑ

ΘΑΒΙΟΣ ΦΑΤΗΗ

Μηνύματα Χριστουγέννων

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗΣ, ΒΥΡΩΝΟΣ ΚΑΙ ΥΜΗΤΤΟΥ
ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗ 2009

ΟΛΒΙΟΣ ΦΑΤΝΗ
Μηνύματα Χριστουγέννων

ΧΡΟΝΙΑ ΕΠΙΣΚΟΠΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ

21-22 Ιανουαρίου 2000
2010

Σειρά: «Μηνύματα» άριθμ. 1

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗΣ, ΒΥΡΩΝΟΣ ΚΑΙ ΥΜΗΤΤΟΥ
ΔΑΝΙΗΛ

ΟΛΒΙΟΣ ΦΑΤΝΗ
Μηνύματα Χριστουγέννων

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗΣ, ΒΥΡΩΝΟΣ ΚΑΙ ΥΜΗΤΤΟΥ
ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗ 2009

ΟΛΒΙΟΣ ΦΑΤΝΗ
Μηνύματα Χριστουγέννων

Κείμενον:

Μητροπολίτου Καισαριανῆς, Βύρωνος καὶ Ὑμηττοῦ
Δανιήλ

Στοιχειοθεσία, Διακόσμησις, Ἐπιμέλεια Ἐκδόσεως:
Ἀδελφότης Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγίου Ἰωάννου Προδρόμου Καρέα

Copyright: Ἱερὰ Μητρόπολις Καισαριανῆς, Βύρωνος καὶ Ὑμηττοῦ
Λεωφόρος Ὑμηττοῦ 47-51, 161 21Καισαριανή
Τηλ. 210-72.24.123
www.imkby.gr (e-mail) info@imkby.gr

ISBN: 978-960-6841-26-2

Περιεχόμενα

Πρόλογος	11
Μήνυμα Χριστουγέννων 2000	13
Μήνυμα Χριστουγέννων 2001	17
Μήνυμα Χριστουγέννων 2002	21
Μήνυμα Χριστουγέννων 2003	29
Μήνυμα Χριστουγέννων 2004	35
Μήνυμα Χριστουγέννων 2005	39
Μήνυμα Χριστουγέννων 2006	49
Μήνυμα Χριστουγέννων 2007	53
Μήνυμα Χριστουγέννων 2008	59
Μήνυμα Χριστουγέννων 2009	65
Ἐπίλογος	71

Γέννηση: Μονή Σταυρονικήτα.

Πρόλογος

Ἦν 21ην Ἰανουαρίου 2000 ἐκλέχθηκα ἀπὸ τὴν Ἱερὰ Σύνοδο τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ τὴν ἐπομένην, 22 Ἰανουαρίου 2000, χειροτονήθηκα Ἐπίσκοπος καὶ Μητροπολίτης τῆς θεοσώστου Ἱερᾶς Μητροπόλεως Καισαριανῆς, Βύρωνος καὶ Ὑμηττοῦ διαδεχόμενος τὸν πρῶτο Μητροπολίτη της, ἀπὸ τῆς ιδρύσεώς της τὸ 1974, κυρὸ Γεώργιο Προκόπη.

Τὶς ἀντίστοιχες ἡμέρες τοῦ Ἰανουαρίου 2010 συμπληρώνονται δέκα ἔτη ἐπισκοπικῆς διακονίας. Στὴν ἐπέτειο αὐτὴ ἐκδίδονται τὰ ἐόρτια Μηνύματα τῶν παρελθουσῶν ἐορτῶν τῶν Χριστουγέννων, τοῦ μεγάλου μυστηρίου τῆς ἐνσάρκου οἰκονομίας τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ καὶ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ, πὸς τέθηκα κήρυκας καὶ ὑπηρετῆς Του σ' αὐτὴ τὴν εὐλογημένη τοπικὴ Ἐκκλησία.

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

Ὁ Καισαριανῆς, Βύρωνος καὶ Ὑμηττοῦ
Δανιήλ

Ἐγγραφον τὴν 25η Νοεμβρίου 2009

ΜΗΝΥΜΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ 2000

Παιδιά μου και Άδελφοί μου

 è πλημμυρισμένη τήν καρδιά μας ἀπό θεία εὐφροσύνη καί πνευματική ἀγαλλίαση ἐορτάζουμε τήν Γέννηση τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ Λυτρωτοῦ καί Σωτήρα μας. Ἡ πλάση ὀλόκληρη ὑμνεῖ τόν Κύριο τῆς δόξης.

Ὁ νοῦς μας ἔκπληκτος ἀπό τήν ὑπερβάλλουσα ἀγαθότητα τοῦ Θεοῦ ὑψώνεται στά οὐράνια καί ὑπερουράνια γιά νά προσκυνήσει μαζί μέ τούς Ἄγγέλους τόν Ἕνα Θεό καί Πατέρα μας. Μαζί μέ τόν ὑπερλάμποντα ἀστέρα διακηρύσσουμε τήν κατά σάρκα γέννηση τοῦ Σωτήρα μας. Τά χεῖλη μας ψάλλουν πανηγυρικά τόν ὕμνο τῶν Ἄγγέλων «Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καί ἐπί γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία». Τό σῶμα μας εὐλαβικά ὑποκλίνεται καί γονατίζει μπροστά στόν φανερωθέντα Θεό.

Ἡ θεολογία τῆς Ἐκκλησίας μας μέ τούς μεγάλους διδασκάλους της, τούς θεοφόρους Πατέρες,

ὕψηγοροῦσα μᾶς δίδαξε γιὰ τὸ γεγονός, ποὺ μὲ πίστη προσκυνοῦμε καὶ εὐσεβῶς πανηγυρίζουμε, ὅτι αὐτό, δηλαδὴ ἡ σάρκωση τοῦ Θεοῦ Λόγου:

α'. Ἦταν ὁ προεπινοούμενος σκοπὸς τῆς δημιουργίας. Αὐτὸς δηλαδὴ ἦταν ὁ σκοπὸς ποὺ εἶχε ὁ Θεὸς κρυμμένο στὸ βάθος τῆς ἀποφάσεώς Του καὶ γιὰ τὸν ὁποῖο δημιούργησε τὸν κόσμον σύμπαντα.

β'. Εἶναι ἔργο ἀνώτερο καὶ ἀπὸ τὴν δημιουργία τοῦ κόσμου, μὲ τὸ ὁποῖο δοξάσθηκε ὁ Τριαδικὸς Θεὸς περισσότερο καὶ ἀπὸ ὅσο δοξάσθηκε μὲ τὴν δημιουργία τοῦ κόσμου.

γ'. Ἦταν ἡ αἰώνια κρυμμένη ὑπόθεση, τὴν ὁποία ὁ Θεὸς εἶχε κρατήσει ἄγνωστη καὶ ἀπὸ τὸν πνευματικὸν κόσμον.

δ'. Μᾶς φανέρωσε τὴν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ γιὰ μᾶς, καὶ ὅλες τὶς ἀρετὲς Του, ὅπως π.χ. τὴν σοφία Του, τὴν δικαιοσύνη Του, τὴν πρόνοιάν Του.

ε'. Ἀνακαίνισε τὴν φθαρμένη ἀπὸ τὴν ἁμαρτία φύση μας καὶ μᾶς ἐλευθέρωσε ἀπὸ τὶς συνέπειες τῶν ἁμαρτιῶν μας, ἐφ' ὅσον μὲ μετάνοια ζητήσουμε τὸ ἔλεος καὶ τὴν συγγνώμη τοῦ Θεοῦ καὶ Πατέρα μας.

στ'. Ἔδωσε τὴν δυνατότητα τῆς υἰοθεσίας μας ἀπὸ τὸν Ἐπουράνιον Θεὸν καὶ Πατέρα.

ζ'. Πλούτισε τὴν πτωχὴ καὶ μίζερη ζωὴ μας μὲ τὰ πλούσια θεῖα χαρίσματα. Μᾶς ἔδωσε τὴν ἄφεση τῶν ἁμαρτιῶν μας, τὴν ἀθανασία, τὴν αἰώνια ζωὴ, τὴν ἀνάσταση. Μοιράσθηκε μαζί μας ὅλα τὰ ἀγαθὰ του. «Πάντα γὰρ ἀπέδωκεν ἡμῖν».

Γι' αὐτὸ καὶ μὲ εὐγνωμοσύνη ὑμνοῦμε καὶ εὐλο-

γούµε συνεχῶς Πατέρα, Υἱὸ καὶ Ἅγιο Πνεῦµα. Ἄγωνιζόµαστε νὰ µείνουνε στὴν Ἐκκλησία ζωντανὰ μέλη τῆς, γιὰ νὰ ἔχουμε βεβαία τὴν ἐλπίδα, ὅτι θὰ μοιρασθοῦµε μαζὶ µὲ τὸν Κύριό µας Ἰησοῦ Χριστὸ τὰ ἀγαθὰ τῆς αἰώνιας ζωῆς.

Αὐτὸ σὲ μερικὸς φαίνεται κάτι μακρυνό. Ἐν τούτοις δὲν εἶναι, διότι ὅσοι ζοῦµε μ' αὐτὴ τὴν πίστη καὶ τὴν ἐμπειρία τῆς κοινωνίας µας µὲ τὸν Θεὸ Πατέρα γνωρίζουμε τὴν φιλόνηρωπη γνώμη τοῦ Δεσπότη Κυρίου µας, ἀντιμετωπίζουμε τὰ προβλήματα καὶ τὶς δυσκολίες τῆς ζωῆς αὐτῆς µὲ τὴν δύναμη τοῦ Θεοῦ, πορευόµαστε μέσα στὸν κόσµο ἀφορῶντες στὸν τῆς πίστεως ἀρχηγὸ καὶ τελειωτὴ Ἰησοῦ καὶ μεταμορφώνουμε τὴν ζωὴ µας, τὴν κοινωνία µας, τὸν κόσµο µας σὲ χῶρο τῆς παρουσίας τοῦ Θεοῦ.

Ὁ Θεὸς νὰ εἶναι μαζὶ µὲ ὅλους σας.

Χρόνια πολλὰ καὶ εὐλογηµένα.

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

† Ὁ Καισαριανῆς, Βύρωνος & Ὑμηττοῦ Δανιὴλ

ΜΗΝΥΜΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ 2001

Παιδιά μου και Ἀδελφοί μου

φηγοροῦσα ἡ Ἐκκλησία φάλλει καὶ ὁμολογεῖ κατὰ τὴν μεγάλη δεσποτικὴ ἑορτὴ τῶν Χριστουγέννων «δι' ἡμᾶς γὰρ ἐγεννήθη παιδίον νέον ὁ πρὸ αἰῶνων Θεός». Μ' αὐτὸ τὸν πανηγυρικὸ τρόπο κηρύττει στοὺς ἐγγὺς Αὐτῆς εὐρισκομένους, δηλαδή, τὰ πιστὰ τέκνα Αὐτῆς, ἀλλὰ καὶ στοὺς μακρὰν ἵσταμένους, τρεῖς ἀλήθειες, ποὺ ἀποτελοῦν σύνοψη τοῦ μυστηρίου τῆς θείας οἰκονομίας, ὅπως ὀνομάζεται τὸ μυστήριον τῆς σαρκώσεως τοῦ Υἱοῦ καὶ Λόγου τοῦ Θεοῦ, τοῦ ὁποίου τὸν πρῶτο σταθμὸ, δηλαδή τὰ Χριστούγεννα, μὲ ἱερὴ κατάνυξη καὶ ἔνθεο ἐνθουσιασμὸ ἑορτάζουμε καὶ θεοπρεπῶς πανηγυρίζουμε.

1. «Δι' ἡμᾶς ἐγεννήθη»

Ἡ Ἐκκλησία, δηλαδή τὸ σύνολο τῶν πιστῶν, ἑορτάζει τὴν γέννηση τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ διακηρύττει μὲ εὐγνωμοσύνη πρὸς Αὐτόν, ὅτι «δι' ἡμᾶς

ἐγεννήθη». Ὅτι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ ἀπὸ ἀπροσμέτρη-
τη ἀγάπη γιὰ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους σαρκώθηκε.
Ἐνῶ ἦταν πλούσιος, πτώχευσε, γιὰ νὰ πλουτίσου-
με ἐμεῖς μὲ τὴν δική Του πτωχεία. Ὀνομάζεται
πλούσιος, ἐπειδὴ ἔχει ιδιώματα, μὲ τὰ ὁποῖα γνω-
ρίζεται στοὺς ἀνθρώπους, πὺ ἐμεῖς στερούμεθα ὡς
κτιστοὶ καὶ πεπερασμένοι καὶ γι' αὐτὸ εἴμαστε πτω-
χοί. Ἐκεῖνος εἶναι Αἰώνιος, Ἅγιος, Ἀθάνατος, Πάν-
σοφος, Δημιουργὸς τοῦ σύμπαντος κόσμου, Παντο-
δύναμος, Κυβερνήτης τῆς ἱστορίας καὶ τοῦ κόσμου,
Δίκαιος, Ἀληθινός, Ἐξουσιαστὴς τῆς ζωῆς καὶ τοῦ
θανάτου καὶ πολλὰ ἄλλα. Ὡστόσο ὁ Κύριος μετέσχε
τοῦ χείρονος, τοῦ χειρότερου καὶ κατώτερου ὡς
πρὸς Αὐτόν, δηλαδὴ ἔγινε ἄνθρωπος, γιὰ νὰ μᾶς με-
ταδώσει τὸ βέλτιον, τὸ καλύτερο καὶ ἀνώτερο ὡς
πρὸς ἐμᾶς, δηλαδὴ τὴν θεότητά Του.

Σαρκώθηκε, γιὰ νὰ γίνουμε «μέτοχοι τῆς θείας
φύσεως καὶ νὰ ἀποφύγουμε τὴν φθορά, πὺ προ-
καλοῦν οἱ κοσμικὲς ἐπιθυμίες»¹. Γιὰ τὴν δική μας
ἀνύψωση, γιὰ τὸ δικό μας πλουτισμό, γιὰ τὴ δική
μας λύτρωση καὶ σωτηρία Ἐκεῖνος σαρκώθηκε, ἔγι-
νε ἄνθρωπος. Γι' αὐτὸ κι ἐμεῖς ἀναγνωρίζοντας τὴν
ἀγάπη Του γιὰ μᾶς, Τὸν ἀποκαλοῦμε Μόνον Φιλάν-
θρωπο καὶ Λυτρωτὴ καὶ Σωτήρα καὶ Εὐεργέτη μας.
Ὅσο μᾶς ἀγάπησε καὶ μᾶς ἀγαπᾶ κανεὶς δὲν μᾶς
ἀγάπησε καὶ δὲν μᾶς ἀγαπᾶ.

---

1. «Ἴνα διὰ τούτων γένησθε θείας κοινωνοὶ φύσεως ἀπο-
φυγόντες τῆς ἐν κόσμῳ ἐν ἐπιθυμίᾳ φθορᾶς» (Πέτρου Β' α' 4).

2. «Παιδίον Νέον»

Ὁ χαρακτηρισμός «Παιδίον Νέον» ἀναφέρεται στὴν ἀνθρωπότητα τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ. Λέγεται «Παιδίον Νέον», ἐπειδὴ εἶναι ὁ νέος ἄνθρωπος, ὁ ἀπαλλαγμένος ἀπὸ τὸ προπατορικὸ ἁμάρτημα, τὰ διαβλητὰ πάθη καὶ τὴν δύναμη τῆς ἁμαρτίας, ὁ ὑποταγμένος μὲ τὴν θέλησή Του στὸν Θεὸ Πατέρα. Μένει «ἐν τῷ Πατρί» καὶ ἀναπαύεται σ' Αὐτόν. Ἔτσι ἔγινε ὁ Πατέρας τῆς νέας ἀνθρωπότητας, ἡ ὁποία δὲν ὑπηρετεῖ τὴν ἁμαρτία, τὴν ἀπειθεια καὶ τὴν ἀνυπακοή στὸν Θεὸ Πατέρα. Ὁ καθένας ἀπὸ μᾶς καλεῖται μὲ τὴν ἄσκησή του νὰ ὑπερβεῖ τὰ πάθη τῆς ἁμαρτίας καὶ νὰ ζήσει ὡς καινός «ἐν Χριστῷ» κτισθεὶς ἄνθρωπος. Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἶναι τὸ θεῖο ἀρχέτυπο τοῦ ἀνθρώπου.

3. «Ὁ πρὸ αἰώνων Θεός»

Ὁ Εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης στὴν ἀρχὴ τοῦ εὐαγγελίου του ἀναφέρεται στὴν προαιώνιο ὑπαρξὴ τοῦ Θεοῦ Λόγου, ἀλλὰ καὶ στὴν ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν σάρκωσή Του. «Πρὶν ἀπ' ὅλα ὑπῆρχε ὁ Λόγος κι ὁ Λόγος ἦταν μὲ τὸν Θεό, καὶ ἦταν Θεὸς ὁ Λόγος. Ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ἦταν Αὐτὸς μὲ τὸν Θεό. Τὰ πάντα δι' Αὐτοῦ δημιουργήθηκαν καὶ ἀπ' ὅσα ἔγιναν τίποτα χωρὶς Αὐτὸν δὲν ἔγινε... Κι ὁ Λόγος ἔγινε ἄνθρωπος κι ἔστησε τὴν σκηνή Του ἀνάμεσά μας»².

---

2. «Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος, καὶ ὁ Λόγος ἦν πρὸς τὸν Θεόν,

Ἡ Ἐκκλησία κηρύττει, ὅτι Αὐτός, ποὺ σαρκώθηκε γιὰ μᾶς, εἶναι ὁ Προαιώνιος Θεός. Ὁ θεοκήρυκας Ἀπόστολος ὑφηγορεῖ: «Μεγάλο εἶναι τὸ μυστήριο τῆς πίστεως ποὺ μᾶς ἀποκαλύφθηκε. Ὁ Θεὸς ἐφανερώθηκε ὡς ἄνθρωπος»³. Μὲ τὴν σάρκωσή Του ὁ Θεὸς ἀποκαλύφθηκε στοὺς ἀνθρώπους καὶ ἔδειξε στὸν ἄνθρωπο τὸ ὕψος τοῦ προορισμοῦ του, τὸν σκοπὸ καὶ τὸ νόημα τῆς ζωῆς του. Νὰ γίνει ἰσόθεος.

Ἐμεῖς προσκυνοῦμε μὲ πίστη τὸ μυστήριο, τὸν Εὐεργέτη καὶ Λυτρωτὴ μας, μὲ τοὺς ὕμνους, τὴν θεολογία μας καὶ τὴν ἀσκησή μας, ποὺ εἶναι ἄρνηση στὴν ἀσέβεια, στὴν πονηρία, στὸν ἐγωϊσμό, στὴν πλεονεξία, στὴν φιλοχρηματία, στὴν φιλαρχία καὶ σ' ὅλες τὶς ἄλλες κακίες.

Ἔτσι δοξάζουμε τὸν σαρκωθέντα Κύριο καὶ Θεό μας Ἰησοῦ Χριστὸ μὲ τὴν πίστη καὶ τὴν ἀρετή μας.

Εὐλογῶ πατρικὰ ὅλους σας καὶ εὐχομαι νὰ ἔχετε πλούσια τὴν εὐλογία τοῦ Σαρκωθέντος Θεοῦ μας.

Χρόνια πολλὰ καὶ εὐλογημένα.

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

† Ὁ Καισαριανῆς, Βύρωνος & Ὑμηττοῦ Δανιήλ

καὶ Θεὸς ἦν ὁ Λόγος. Οὗτος ἦν ἐν ἀρχῇ πρὸς τὸν Θεόν. πάντα δι' αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο οὐδὲ ἓν ὃ γέγονεν... Καὶ ὁ Λόγος σὰρξ ἐγένετο καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν» (Ἰωάννου α' 1-3, 14).

3. «Μέγα ἐστὶ τὸ τῆς εὐσεβείας μυστήριον· Θεὸς ἐφανερώθη ἐν σαρκί» (Τιμ. Α' γ' 16.) .

ΜΗΝΥΜΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ 2002

Παιδιά μου και Ἀδελφοί μου

ορτάζουμε και φέτος τὰ Γενέθλια τοῦ Σωτή-
ρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ και ἡ ἑορτὴ γίνεται
ἀφορμὴ νὰ δοξολογήσουμε τὸν Τριαδικὸ Θεό
μας για τὴν ἄφατη εὐεργεσία Του στὸ γένος
τῶν ἀνθρώπων, νὰ ἐκφράσουμε τὴν εὐγνωμοσύνη
μας για ὅλες τὶς δωρεές Του ποὺ πλούσια και μὲ
ἀγαθότητα σκόρπισε σ' ὅλους ἐμᾶς.

Ἔτσι ἡ ἑορτὴ γίνεται ἀφορμὴ για νὰ θυμηθοῦμε
τὴν εὐεργεσία και νὰ ἐκφράσουμε τὴν πίστη και τὴν
ἀρετὴ μας.

Ἐπιθυμοῦμε κατὰ τὴν λαμπρὰ ἑορτὴ αὐτὴ νὰ
θίξουμε τρία θέματα, ποὺ ἄπτονται και ἀναφέρον-
ται στὴν πνευματικὴ ζωὴ μας.

1. Νὰ ἑορτάσουμε μὲ τὸν Χριστό.

Στὶς μέρες μας και στὴν ἐποχὴ μας συμβαίνει
τοῦτο τὸ παράδοξο· πολλοὶ νὰ ἑορτάζουν τὰ Χρι-

στούγεννα χωρὶς τὸν Χριστό. Μὲ πόνο ψυχῆς καὶ ὀδυνόμενοι παρατηροῦμε τὸ φαινόμενο τῆς ἀπομακρύνσεως τῶν ψυχῶν ἀπὸ τὸν Λυτρωτὴ καὶ Σωτήρα Κύριο Ἰησοῦ Χριστό. Πολλοὶ ζοῦν σὲ μιὰ τραγικὴ ἀντιφατικότητα. Ἴδου πῶς Δοξάζουν τὸν Ἰησοῦ γιατί μᾶς ἐλύτρωσε, ἀλλὰ συνεχίζουν νὰ ζοῦν κάτω ἀπὸ τὴν τυραννία βδελυκτῶν παθῶν. Ἐορτάζουν, ὅτι «τὸ φῶς ἦρθε στὸν κόσμον»¹, ἀλλὰ περιπλανῶνται στὸ σκότος τῶν ματαίων πλανῶν, τῶν ἀμφισβητήσεων, τοῦ ψεύδους καὶ τῆς κενῆς ἀπάτης. Πανηγυρίζουν, διότι ὁ Κύριος νίκησε τὸν θάνατο καὶ συγχρόνως τοὺς πνίγει ἢ ὁσμὴ τοῦ θανάτου καὶ τῆς φθορᾶς, ποὺ ἀναδύεται σχεδὸν ἀπὸ παντοῦ.

Ἄναρωτιόμαστε, ποιό εἶναι γι' αὐτοὺς τὸ νόημα μιᾶς τέτοιας ἐορτῆς;

Ὁ πιστὸς ἐορτάζει καὶ χαίρεται, γιατί μὲ τὴν σάρκωσή Του ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, τοῦ δίνει τὴν δυνατότητα νὰ μετέχει στὴν θεία ζωὴ καὶ νὰ γίνει κοινωνὸς τῶν ἀγαθῶν τῆς Βασιλείας Του γιὰ νὰ ὑπερβῇ τὴν ἀθλιότητα, τὴν ρηχότητα, τὴν ἀπάτη, τὴν φθορά, τὴν ματαιότητα, τὸ ψεῦδος τῆς ἐκπεσμένης ζωῆς του, γιὰ νὰ νικήσει ὀριστικῶς τὸν θάνατο.

Ὁ πιστὸς ἄνθρωπος ζεῖ τὴν ἐσχατολογικὴ προσδοκία, τὴν ἐρχομένη Βασιλεία τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Μὲ τὴν δύναμη αὐτῆς τῆς ἐρχόμενης, ἀλλὰ καὶ ἐντὸς ἡμῶν ὑπάρχουσας Βασιλείας, πορεύεται στὴν ζωὴ του, τὴν

---

1. «Τὸ φῶς ἐλύθηεν εἰς τὸν κόσμον» (Ἰωάννου γ' 19).

νοηματοδοτεί και αντιμετωπίζει κάθε δοκιμασία και πειρασμό.

Έτσι έορτάζει αὐθεντικά ἐκκλησιαστικά Χριστούγεννα.

2. Ἡ ζωὴ τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀφορᾷ σ' ὅλους μας.

Οἱ ἐορτές δὲν ἔχουν ἐπετειακὸ χαρακτήρα.

Ὁ πρῦτανος τῶν θεολόγων Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας μας Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνὸς μᾶς διδάσκει, ὅτι ἐορτάζουμε τὰ γεγονότα τῆς ζωῆς τοῦ Κυρίου μας, ἐπειδὴ ἀφοροῦν σὲ μᾶς προσωπικῶς. Λέει ἀκριβῶς: «Γιὰ μᾶς ὁ Σωτὴρας Χριστὸς τέλεσε τὶς ἐορτές»².

Μὲ τὴν ἐνανθρώπησὴ Του ὁ Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ ἔδωσε σὲ μᾶς τὴν δυνατότητα νὰ ζήσουμε. Ἐορτάζουμε, ἐπειδὴ μποροῦμε νὰ ξαναγεννηθοῦμε. Ἐορτάζουμε, ἐπειδὴ μποροῦμε νὰ ὑπερβοῦμε τὰ ὑπαρξιακὰ ὅρια τῆς φθαρτῆς καὶ πρόσκαιρης ζωῆς μας, δηλαδή τὴν ἁμαρτία καὶ τὸν θάνατο. Ἐορτάζουμε, ἐπειδὴ ἀπὸ τὴν κατάστασι τῶν δούλων ἀνήλθαμε στὴν κατάστασι τῶν υἱῶν καὶ κληρονόμων τοῦ Θεοῦ³. Δικαιοῦνται ἐπομένως καὶ λογικῶς νὰ ἐορτάζουν γιὰ ὅλα αὐτά, ὅσοι οἰκειοποιοῦνται

---

2. «Ἡμῖν ὁ Χριστὸς τὰς ἐορτάς ἐκτετέλεκεν» (Ἰωάν. Δαμασκηνοῦ· Λόγος Α' «Εἰς τὴν Μεταμόρφωσιν», ΕΠΕ τ. 9ος, σελ. 10.

3. Ἰδὲ Ἰωάννου ιε' 15, Ρωμαίους η' 15, Γαλάτας δ' 5.

αὐτὰ τὰ ἀγαθὰ καὶ ἀπολαμβάνουν τὴν ὑπερφυῆ εὐεργεσία καὶ χρηστότητα τοῦ Θεοῦ ὡς προσωπική τους εὐεργεσία, ὅπως διδάσκει ὁ Ἀπόστολος Παῦλος: «Ὁ Θεὸς φανέρωσε τὴν χάρη του, γιὰ νὰ σώσει ὅλους τοὺς ἀνθρώπους. Αὐτὴ ἡ χάρη μᾶς καθοδηγεῖ νὰ ἀρνηθοῦμε τὴν ἀσέβεια καὶ τὶς ἁμαρτωλὲς ἐπιθυμίες καὶ νὰ ζήσουμε μὲ σωφροσύνη, μὲ δικαιοσύνη, καὶ μὲ εὐσέβεια στὸν παρόντα αἰῶνα»⁴.

3. Φανερώθηκε ἐν σαρκὶ γιὰ νὰ μᾶς ὀδηγήσει στὴν θεογνωσία.

Ἡ σάρκωση τοῦ Υἱοῦ καὶ Λόγου τοῦ Θεοῦ εἶναι ἡ ἀποκάλυψη τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ λίγο πρὶν ἀπὸ τὴν ἔνδοξη φανέρωσή Του σ' ὅλα τὰ ὄντα καὶ δημιουργήματά Του. Μὲ τὸ μυστήριο τῆς κατὰ σάρκα οἰκονομίας τοῦ Υἱοῦ καὶ Λόγου, ὁ Θεὸς ἔγινε γνωστός καὶ μεθεκτός ἀπὸ τὰ δημιουργήματά Του.

«Ἐφανερῶθη ἐν σαρκὶ»⁵ γιὰ νὰ καταστήσει δυνατὴ τὴν ἔνωσή μας μαζί Του καὶ τὴν μετοχή μας στὴν ζωὴ Του. Κατὰ τὸν Κύριό μας Ἰησοῦ Χριστὸ αὐτὴ εἶναι ἡ ἔννοια τῆς θεογνωσίας, τῆς γνώσεως τοῦ Θεοῦ.

«Καὶ νὰ ποιά εἶναι ἡ αἰώνια ζωὴ: Νὰ ἀναγνω-

---

4. «Ἐπεφάνη γὰρ ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ ἡ σωτήριος πᾶσιν ἀνθρώποις, παιδεύουσα ἡμᾶς, ἵνα ἀρνησάμενοι τὴν ἀσέβειαν καὶ τὰς κοσμικὰς ἐπιθυμίας σωφρόνως καὶ δικαίως καὶ εὐσεβῶς ζήσωμεν ἐν τῷ νῦν αἰῶνι.» (Τίτου β' 11-12).

5. Τιμοθέου Α' γ' 16.

ρίσουν οί άνθρωποι ἐσένα ὡς μόνο ἀληθινὸ Θεό, καθὼς καὶ ἐκείνον ποὺ ἀπέστειλες, τὸν Ἰησοῦ Χριστό»⁶.

Ὁ χῶρος, ὅπου βιοῦται καὶ πραγματοποιεῖται αὐτὴ ἡ μοναδικὴ ἐμπειρία εἶναι ἡ Ἐκκλησία.

Ἡ Ἐκκλησία μας μὲ τὴν ζωὴ της, τὴν λατρεία της, τὸ ἦθος της, τὴν διδασκαλία της, τὰ μυστήριά της ἐνώνει τὸν ἄνθρωπο μὲ τὸν Θεό. Καὶ ἡ ἔνωση αὐτὴ εἶναι αὐθεντικὴ, γνήσια, ἀληθινὴ, σωτήρια.

Ἔτσι τὰ Χριστούγεννα λαμβάνουν ἀληθινὸ καὶ ἐκκλησιαστικὸ νόημα καὶ περιεχόμενο. Ὅταν ἡ ἐορτὴ ἔτσι βιώνεται, τότε εἶναι χαρὰ καὶ εὐφροσύνη, πρόγευση τῆς μέλλουσας χαρᾶς, τῆς πανηγύρεως, τῆς χαρᾶς τῶν πρωτοτόκων τῆς Βασιλείας τῶν Οὐρανῶν.

Ἔτσι εὐχομαι καὶ σεῖς νὰ ἐορτάζετε τὰ Χριστούγεννα.

Χρόνια πολλὰ καὶ εὐλογημένα.

Μὲ ἐόρτιες πατρικὲς εὐχές.

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

† Ὁ Καισαριανῆς, Βύρωνος & Ὑμηττοῦ Δανιὴλ

---

6. «Αὕτη δὲ ἐστὶν ἡ αἰώνιος ζωὴ, ἵνα γινώσκουσί σε τὸν μόνον ἀληθινὸν Θεὸν καὶ ὃν ἀπέστειλας Ἰησοῦν Χριστόν» (Ἰωάννου ιζ' 3).

*Λεπτομέρεια από την εικόνα της Γεννήσεως
της Μονῆς Διονυσίου.*

ΜΗΝΥΜΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ 2003

Παιδιά μου και Ἀδελφοί μου

πέλαμψεν ἡμέρα χαρμόσυνος, και ἑορτὴ πανσεβάσμιος.

Ἄνεταιλε ἡ ποθεινοτάτη και ἐπέραστη ἡμέρα τῆς ἑορτῆς Τῆς κατὰ σάρκα Γεννήσεως τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ και Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἡ ὁποία πληροῖ τὴν ὑπαρξή μας μὲ θεία εὐφροσύνη.

«Τὰ σύμπαντα σήμερον, χαρᾶς πληροῦνται· Χριστός ἐτέχθη ἐκ τῆς Παρθένου».

Ἡ Ἐκκλησία ἑορτάζει και ὄλοι ἑορτάζουμε:

1. Τὴν Ἐπιφάνεια τοῦ Ἀληθινοῦ και Ζῶντος Θεοῦ.

Ἐορτάζουμε τὴν ἐμφάνιση δηλαδὴ τοῦ Θεοῦ στὸν κόσμο και στὰ κτίσματά Του. Ὁ Θεός δὲν εἶναι πλέον ἄγνωστος, δὲν εἶναι ἀθέατος, δὲν εἶναι ἀπρόσιτος. «Ὁ Θεός εἶναι γνωστός στὴν Ἰουδαία,

τὸ δὲ ὄνομά του εἶναι μεγάλο μεταξὺ τῶν Ἰσραηλιτῶν»¹ διακηρύσσει ἡ Ἁγία Γραφή.

Μὲ κραυγὴ ἀγωνίας ἰκέτευε ὁ ἄνθρωπος κατὰ τοὺς χρόνους τῆς προσδοκίας: «Μακάρι ὁ Θεὸς νὰ φανεῖ οἰκτίρμων καὶ εὐσπλαχνος σὲ μᾶς καὶ νὰ μᾶς εὐλογῆσει, νὰ μᾶς δεῖξει τὸ πρόσωπό του καὶ νὰ μᾶς ἐλεήσει»². Τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ διὰ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου βεβαιώνει καὶ ἐπισφραγίζει, ὅτι «Θεὸς ἐφανερώθη ἐν σαρκί»³.

Ἡ θεογνωσία εἶναι ἡ πρώτη ἀφορμὴ πνευματικῆς χαρᾶς, γι' αὐτὸ καὶ φάλλουμε πανηγυρικῶς «Ἡ γέννησίς Σου, Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἀνέτειλε τῷ κόσμῳ τὸ φῶς τὸ τῆς γνώσεως».

Ὁ ἄνθρωπος ἀφ' ὅτου χωρίσθηκε, ἔνεκα τῆς ἁμαρτίας του, ἀπὸ τὸν Θεὸ καὶ τὴν κοινωνία μετ' Αὐτοῦ, ἀναζητοῦσε τὸν Πατέρα Του. «Ἐξεζήτησα τὸ πρόσωπόν Σου»⁴ φώναζε πρὸς Αὐτὸν ὁ δίκαιος. Ἐφαχνε νὰ βρεῖ τὸν Θεό Του. Νὰ Τὸν συναντήσῃ καὶ νὰ ἐπικοινωνήσῃ μαζί Του.

Κι ὁ Θεὸς Πατέρας ἀνταποκρινόμενος σ' αὐτὴν τὴν πανανθρώπινη ἐπιθυμία ἀπάντησε στὸ παρελθόν, κατὰ τὴν διαδρομὴ τοῦ ρέοντος χρόνου, μὲ πολλοὺς

---

1. «Γνωστὸς ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ὁ Θεός, ἐν τῷ Ἰσραὴλ μέγα τὸ ὄνομα αὐτοῦ» (Ψαλμοῦ οε' 1).

2. «Ὁ Θεὸς οἰκτειρήσαι ἡμᾶς καὶ εὐλογῆσαι ἡμᾶς, ἐπιφάναι τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς. Τοῦ γνῶναι ἐν τῇ γῆ τὴν ὁδόν σου, ἐν πᾶσι ἔθνεσι τὸ σωτήριόν σου» (Ψαλμοῦ ξζ' 1-3).

3. Τιμοθέου Α' γ' 16.

4. Ψαλμοῦ κστ' 6.

τρόπους στὸν ἄνθρωπο. Ὅμως «τοὺς ἔσχατους χρόνους μίλησε σ' ἐμᾶς μέσω τοῦ Υἱοῦ του»⁵.

Στὸ πρόσωπο τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ εἶδαμε καὶ γνωρίσαμε τὸν ἀληθινὸ Θεό. Στὸν αἰτήσαντα ἀπόστολο Φίλιππο «Κύριε, δεῖξον ἡμῖν τὸν Πατέρα», ὁ Κύριός μας ἀπάντησε ἐρωτώντας τὸν Φίλιππο, «τόσον καιρὸ εἶμαι μαζί σας, Φίλιππε, καὶ δὲν με γνωρίζεις; Αὐτὸς ποὺ ἔχει δεῖ ἐμένα, ἔχει δεῖ καὶ τὸν Πατέρα»⁶ προσθέτει μὲ ἐκπλήσσοις κατηγορηματικότητα.

Μὲ τὸ μυστήριο τῆς ἐνανθρωπήσεως ὁ ἄνθρωπος γίνεται «κοινωνὸς θείας φύσεως»⁷. Τοιουτοτρόπως ὁ Θεὸς δὲν κατέστη γνωστός, ἀλλὰ καὶ μεθεκτός κατὰ τὴν διδασκαλία τῆς Ἐκκλησίας μας.

2. Τὴν ἐπίσκεψη τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν συνεχή παρουσία Του στὴν ζωὴ μας.

Ἐορτάζουμε καὶ ψάλλουμε «Ἐπεσκέφατο ἡμᾶς ἐξ ὕψους ὁ Σωτὴρ ἡμῶν». Ἡ ἐπίσκεψη τοῦ Θεοῦ δὲν ἦταν μία ἐνέργειά Του σὲ μιὰ συγκεκριμένη ἐποχή, ἀλλὰ ἔγινε πρὸς ὅλες τὶς γενεὲς τῶν ἀνθρώπων. Μᾶς ἐπισκέφθηκε καὶ ἔμεινε μαζί μας. Ζοῦμε

---

5. «Ἐπ' ἐσχάτων δέ τῶν χρόνων ἐλάλησεν ἡμῖν ἐν Υἱῷ» (πρὸς Ἐβραίους α' 1).

6. «Τοσοῦτον χρόνον μεθ' ὑμῶν εἰμι καὶ οὐκ ἔγνωκός με Φίλιππε; ὁ ἑωρακὼς ἐμὲ ἑώρακε τόν Πατέρα» (Ἰωάννου ιδ' 8-9).

7. Πρβλ. Πέτρου Β' α' 4.

καὶ ἔχουμε τὸν Κύριο καὶ Θεό μας παρόντα καὶ ζῶντα στὴν ζωὴ μας.

Ὁ Θεὸς εἶναι παρὼν καὶ ἐνεργεῖ στὴν Ἐκκλησία Του τὴν σωτηρία μας. Μὲ τὴν Ἐκκλησία φανερώνει τὴν ἀγάπη Του. Μὲ τὴν Ἐκκλησία μᾶς ἀγιάζει. Μὲ τὴν Ἐκκλησία μᾶς διδάσκει. Μὲ τὴν Ἐκκλησία μᾶς ἐνώνει μαζί Του. Μᾶς τρέφει. Μᾶς ἀναπαύει. Μᾶς ἀνιστᾶ.

3. Τὴν πορεία πρὸς τὴν δόξα τῆς θείας Βασιλείας.

Ἐορτάζουμε τὴν σάρκωση τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, ἐνῶ ἡ Ἐκκλησία πορεύεται μὲ τὴν προσδοκία νὰ μεταβεῖ ἀπὸ τὴν ἐμπειρία τῆς σαρκώσεως στὴν ἐμπειρία τῆς κοινωνίας τῆς θείας καὶ αἰωνίου δόξης: «γιατὶ ἡ γνώση μας περιορίζεται σὲ ἓνα μέρος τῆς ἀλήθειας... τώρα βλέπουμε τὰ πράγματα θαμπά, σὰν μέσα ἀπὸ μεταλλικὸ καθρέφτη· τότε ὁμως πρόσωπο μὲ πρόσωπο θὰ δοῦμε τὸν Θεό»⁸.

Πορευόμαστε μέσα στὴν τραγικότητα καὶ τὴν ὀδύνη τῆς παρούσας ζωῆς, μεταμορφούμενοι ὀλίγον κατ' ὀλίγον κατὰ τὸν εἰπόντα:

«Ὅλοι, ἐμεῖς, λοιπόν, χωρὶς κάλυμμα στὸ πρόσωπο κοιτάζουμε σὰν σὲ καθρέφτη τὴν λαμπρότητα τοῦ Κυρίου καὶ μεταμορφωνόμαστε σ' αὐτὴν τὴν

---

8. «Ἐκ μέρους γὰρ γινώσκομεν... βλέπομεν γὰρ ἄρτι δι' ἐσόπτρου ἐν αἰνίγματι τότε δὲ πρόσωπον πρὸς πρόσωπον» (πρὸς Κορινθίους Α' ιγ' 9-12).

λαμπρή εικόνα του με την ενέργεια του Κυρίου, που είναι το Πνεῦμα, βαδίζουμε από δόξα σε δόξα»⁹.

Τὴν βεβαιότητα αὐτὴ τῆς κοινωνίας με τὸν Θεὸ στηρίζει ἡ ἐνανθρώπηση. Ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ, ἡ ὁποία μᾶς δίδεται, μᾶς προσφέρεται πλουσίως, αὐτὴ μᾶς ἀνακαινίζει συνεχῶς, παρὰ τὶς πτώσεις τῆς ἀμαρτωλῆς ζωῆς μας.

Πατέρες καὶ Ἀδελφοί,

Οἱ σκέψεις αὐτὲς γιὰ τὴν θεογνωσία, γιὰ τὴν παρουσία τοῦ Θεοῦ στὴν ζωὴ μας, γιὰ τὴν μεταμορφωτικὴ πορεία μας στὴν ζωὴ αὐτὴ καὶ γιὰ τὸν ἀγώνα τῆς ἀνακαινίσεως τῆς ὑπάρξεώς μας, ἀποτελοῦν τὸν πατρικὸ ἐόρτιο χαιρετισμὸ μου πρὸς ὄλους σας.

Εὐχομαι ὁ Κύριος καὶ Θεὸς μας νὰ χαρίζει σὲ ὄλους σας αὐτὰ τὰ θεῖα δωρήματα, τὰ ὁποῖα ἀποτελοῦν τὸ νόημα καὶ τὴν εὐφροσύνη τῆς μεγάλης αὐτῆς Δεσποτικῆς Ἑορτῆς.

Ἔτη πολλὰ καὶ εὐλογημένα.

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

† Ὁ Καισαριανῆς, Βύρωνος & Ὑμηττοῦ Δανιὴλ

---

9. «Ἡμεῖς δὲ πάντες ἀνακεκαλυμμένω προσώπῳ τὴν δόξαν Κυρίου κατοπτριζόμενοι τὴν αὐτὴν εἰκόνα μεταμορφούμεθα ἀπὸ δόξης εἰς δόξαν, καθάπερ ἀπὸ Κυρίου Πνεύματος» (πρὸς Κορινθίους Β' γ' 18).

ΜΗΝΥΜΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ 2004

Ἀδελφοί μου καὶ παιδιὰ μου,

Ἐκκλησία μας μὲ λατρευτικὴ ἔξαρση μᾶς καλεῖ νὰ βιώσουμε τὸ «καινόν», τὸ «καινότατον ὑπὸ τὸν ἥλιον» μυστήριον, τὴν σάρκωση τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν εἴσοδον Αὐτοῦ στὴν ἱστορία καὶ στὸν κόσμον.

Ὡστόσο παρατηροῦμε, ὅτι μέσα στὶς βιοτικὲς μέριμνες καὶ φροντίδες τῆς ἐποχῆς μας πνίγεται καὶ χάνεται γιὰ πολλοὺς ἀδελφούς μας τὸ μήνυμα -τὸ χαρμόσυνο ἄγγελμα- τὸ εὐαγγέλιον τῶν ἡμερῶν αὐτῶν. Ἔτσι χάνεται γι' αὐτούς ἡ ἐλπίδα, νὰ γνωρίσουν καὶ νὰ κατανοήσουν, γιὰτί ὁ Θεός ἤρθε στὸν κόσμον. Γιὰτί σαρκώθηκε. Γιὰτί γίνεται «ὃ οὐκ ἦν».

Τὴν ἀπάντηση στὰ ἐρωτήματα αὐτὰ μᾶς τὴν δίνει ἡ Ἁγία Γραφή, ἡ ὁποία προετοίμασε τὸν κόσμον γιὰ τὴν ἔλευση τοῦ Χριστοῦ καὶ στὴν συνέχεια οἱ Θεόπτες ἱστορήσαν αὐτὸ τὸ μέγα μυστήριον τῆς πίστεώς μας. Ὁ Ἄγγελος μᾶς πληροφόρησε αὐθεντικῶς γιὰ τὸν σκοπὸ τῆς σαρκώσεως τοῦ Ἰοῦ τοῦ

Θεοῦ, λέγοντας πρὸς τὴν Παρθένο Μαρία· «Αὐτὸς θὰ σώσει τὸν λαὸ του ἀπὸ τὶς ἁμαρτίες του»¹.

Ἦρθε καὶ ἔρχεται συνεχῶς ὁ Θεὸς στὸν κόσμο, γιὰ νὰ μᾶς σώσει ἀπὸ τὶς ἁμαρτίες μας. Νὰ σηκώσει τὸ βαρὺ φορτίο τῶν ἁμαρτιῶν μας. Νὰ θεραπεύσει τὶς πληγές τῶν παθῶν μας. Νὰ μᾶς ἀνυψώσει ἀπὸ τὴν δουλεία τῆς ἁμαρτίας καὶ τοῦ διαβόλου στὴν ἐλευθερία τῶν τέκνων τοῦ Θεοῦ.

Ὅλοι εἴμαστε πληγωμένοι ἀπὸ τὴν ἁμαρτία. Τὸ αἰσθανόμαστε καθημερινῶς, διότι αὐτὸ μᾶς στερεῖ τὴν χαρὰ τῆς ζωῆς. Ἡ ὑποδούλωσή μας στὴν ἁμαρτία μᾶς κοστίζει τὸν θάνατο, σωματικὸ καὶ πνευματικὸ.

Ἦρθε ὁμῶς ὁ Σωτήρας Χριστὸς νὰ μᾶς διδάξει μὲ τὴν ζωὴ Του καὶ τὴν διδασκαλία Του τὸν τρόπο, μέσῳ τοῦ ὁποῖου θὰ δυνηθοῦμε νὰ νικήσουμε τὴν ἁμαρτία καὶ νὰ καταστοῦμε ἐλεύθεροι. Γιὰ νὰ ζήσουμε μαζί Του μακριὰ ἀπὸ τὴν φθορὰ καὶ τὸν καθημερινὸ θάνατο.

Αὐτὸ ὁμῶς τὸ ἐπιτυγχάνουν μόνον ὅσοι τὸ ἐπιθυμοῦν, πιστεύουν σ' Αὐτόν καὶ πορεύονται ἐφαρμόζοντες², τηροῦντες τὶς ἐντολές Αὐτοῦ. Εἶναι αὐτοί, οἱ ὁποῖοι ἐπιτρέπουν σ' Αὐτόν νὰ γεννηθεῖ μέσα τους καὶ νὰ ζήσει στὴν ζωὴ τους.

---

1. «Αὐτὸς γὰρ σώσει τὸν λαὸν Αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτοῦ» (Ματθαίου α' 21).

2. «Τῇ ἐλευθερίᾳ οὖν, ἣν Χριστὸς ἡμᾶς ἠλευθέρωσε, στήκετε, καὶ μὴ πάλιν ζυγῷ δουλείας ἐνέχεσθε» (πρὸς Γαλάτας ε' 1).

Ἦρθε γιὰ νὰ δημιουργήσει τὴν καινὴ κτίση. Νὰ ἀναδημιουργήσει τὸν κόσμον καὶ τὸν ἄνθρωπον. Νὰ τὸν ἀπαλλάξει ἀπὸ τὶς φοβερὲς συνέπειες τῆς ἁμαρτίας, γιὰ νὰ ζήσει τὴν θεία ζωὴ, τὴν ὄντως ζωὴ, τὴν ὁποία τοῦ στέρησε ὁ διάβολος.

Ἡ σάρκωση τοῦ Θεοῦ ὀριοθετεῖ καὶ χωρίζει δύο κόσμους, δύο περιόδους τῆς ἀνθρώπινης ἱστορίας. Γιὰ τοῦτο καὶ ἀριθμοῦμε τὰ ἔτη ἀπὸ τῆς γεννήσεως τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ὁ παλαιὸς κόσμος τῆς ἁμαρτίας παρήκμασε καὶ ἔσβησε, ὁ κόσμος στὸν ὁποῖο «οἱ ἄνθρωποι ἦταν ὑπόδουλοι στὰ στοιχεῖα τοῦ κόσμου»³. Καὶ ἀνέτειλε ἕνας καινούργιος κόσμος, «ἡ καινὴ κτίσις»⁴ στὴν ὁποία ὁ Θεὸς συνορτάζει μαζί με τὸν λαὸ Του καὶ ὁ ἄνθρωπος κοινωνεῖ καὶ μετέχει στὴν ζωὴ τοῦ Θεοῦ. Τώρα ὁ ἄνθρωπος εἶναι παιδὶ τοῦ Θεοῦ καὶ κληρονόμος τῶν αἰωνίων ἀγαθῶν τῆς βασιλείας Του.

Οἱ καμπάνες τῶν Ἐκκλησιῶν μας σημαίνουν καὶ προσκαλοῦν τὸν κόσμον νὰ ἐορτάσει αὐτὴ τὴν χαρὰ.

Εὐχομαι πατρικῶς, ὅπως τὰ φετεινὰ Χριστουγεννα γίνουν ἡ ἀπαρχὴ γιὰ μία οὐσιαστικὴ σύνδεση ὅλων μας μετὰ τὴν ἀναγεννημένη ἀνθρωπότητα, τὴν

---

3. «Ὅτε ἤμεν νήπιοι, ὑπὸ τὰ στοιχεῖα τοῦ κόσμου ἤμεν δεδουλωμένοι» (πρὸς Γαλάτας δ' 3).

4. Πρὸς Γαλάτας στ' 15. Κορινθίους Β' ε' 17.

ὁποία ἐγκαινίασε ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς μετὰ τὴν Γέννησή
Του στὴν Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας.

Ἔτη πολλά, εὐλογημένα ἀπὸ τὸν Σωτήρα μας
Χριστό.

Μὲ πατρικὲς ἐόρτιες εὐχές.

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

† Ὁ Καισαριανῆς, Βύρωνος & Ὑμηττοῦ Δανιήλ

ΜΗΝΥΜΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ 2005

Ἀδελφοί μου καὶ παιδιά μου,

ἃς καλεῖ ἡ Ἐκκλησία μας νὰ ἐορτάσουμε σήμερα Χριστοῦ τὰ γενέθλια καὶ νὰ ἀναζητήσουμε τὸ νόημα τῆς ἐορτῆς «ὅπως μᾶς παρέδωσαν ἐκεῖνοι ποὺ ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ἦταν αὐτόπτες μάρτυρες καὶ ἔγιναν κήρυκες αὐτοῦ τοῦ χαρμόσυνου μηνύματος»¹, καὶ τὸ βίωσαν οἱ θεοφόροι Πατέρες μας, οἱ ὅποιοι ἔμαθαν τὰ θεῖα, ἐπειδὴ ἔπαθαν τὰ θεῖα, μεταμόρφωσαν δηλαδὴ ἐκούσια τὴν ζωὴ τους, ἀπὸ ζωὴ πτώσεως σὲ ζωὴ θεώσεως.

Αὐτοὶ ἀνέλυσαν τὸ «μέγα τῆς εὐσεβείας μυστήριον»². Ἀπὸ τὴν θεία σοφία τους ἐρανιζόμαστε μερικὰ γιὰ νὰ τὰ προσφέρουμε πρὸς ἑόρτιο χαρὰ καὶ πνευματικὴ εὐφροσύνη.

Ἡ ἐνανθρώπησι τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ σημαίνει:

---

1. «Καθὼς παρέδωσαν ἡμῖν οἱ ἀπ' ἀρχῆς αὐτόπται καὶ ὑπηρέται γενόμενοι τοῦ λόγου» (Λουκᾶ α' 2).

2. Τιμοθέου Α' γ' 16.

α'. Τὴν ὕψιστη εὐγένεια τῆς ἀνθρώπινης φύσεως

Ἡ ἀνθρώπινη φύση, στὸ πρόσωπο ἀσφαλῶς τῆς Θεοτόκου, ἔφθασε στὸ ὕψιστο σημεῖο τιμῆς καὶ καταξιώσεώς της. Στὸ πρόσωπο τῆς Θεοτόκου ἡ ἀνθρωπότητα ἐξεπλήρωσε τὸν σκοπὸ τῆς δημιουργίας, κατέστη ἀξία νὰ γεννήσει τὸν ἐνανθρωπήσαντα Υἱὸ τοῦ Θεοῦ. Μ' αὐτὸ τὸν τρόπο ἀπέδωσε στὸν Δημιουργὸ Θεὸ τὸ κοινὸ χρέος τῆς ὑπάρξεως.

Αὐτὸ ἀποτελεῖ ἔργο Θεοῦ, τὸ ὁποῖο διανοίγει τοὺς ὀρίζοντες τῆς σκέψεώς μας γιὰ νὰ θαυμάσουμε αὐτὴ τὴν ὕψιστη εὐγένεια τῆς ἀνθρώπινης φύσεως, ἀλλὰ καὶ νὰ στοχασθοῦμε τοῦτο· ἐμεῖς ἀποδίδουμε στὸν Δημιουργό μας τὸ ὀφειλόμενο, τὸ ὁποῖο εἶναι ἡ πίστη καὶ ἡ ἀρετὴ μας;

β'. Τὴν ἔνωση Θεοῦ καὶ ἀνθρώπου

Στὸ πρόσωπο τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ ἐνώθηκε ἡ θεότητα μὲ τὴν ἀνθρωπότητα. Μὲ τὴν ἐνανθρώπηση, ἡ γυμνὴ κάθε ἀξίας καὶ τιμῆς ἀνθρωπότητα, πάνω στὴν ὁποία βάρυνε ὁ προφητικὸς λόγος τοῦ Θεοῦ³, μεταλαμβάνει τοῦ κρείττονος, δηλαδὴ τῆς ἀθανασίας καὶ τῆς ζωῆς μετὰ τοῦ Θεοῦ. Σ' αὐτὴ τὴν δωρεὰ ἀναφέρεται ὁ ἀπόστολος Παῦλος λέγοντας: «γνωρίζετε, βέβαια, τὴν χάρη τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ· ἦταν πλούσιος κι ἔγινε φτωχὸς γιὰ

3. «Γῆ εἶ καὶ εἰς γῆν ἀπελεύση» (Γενέσεως γ' 19).

μας, για να μπορέσετε έσείς να πλουτίσετε με την φτώχεια εκείνου»⁴.

γ'. Το άρχετυπο του ανθρώπινου προσώπου

Στο πρόσωπο του Κυρίου Ίησοῦ Χριστοῦ, ὁ ἄνθρωπος μπορεῖ νὰ ἀνακαλύψει τὸ ἀρχετυπὸ του, δηλαδὴ τὴν μοναδικὴ καὶ ἀδιάφραστη ἀλήθεια τῆς ἀναζητούμενης ἀνθρωπιᾶς του. Στὸ ἐρώτημα ποιὸς ὀφείλει νὰ εἶναι ὁ ἄνθρωπος, ἡ ἀπάντηση εἶναι ὅπως ὁ Ίησοῦς Χριστός.

δ'. «Ἴνα τὴν υἱοθεσίαν ἀπολάβωμεν»⁵.

Ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ ἔγινε καὶ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἔδωσε τὴν δυνατότητα σ' ὅσους τὸ ἐπιθυμοῦν καὶ τὸ ἐπιδιώξουν ἀπὸ υἱοὶ ἀνθρώπων νὰ ἀνυψωθοῦν στὴν τάξη καὶ τὴν θέση τῶν υἱῶν καὶ θυγατέρων τοῦ Θεοῦ Πατέρα κατὰ τὴν ὑπόσχεσή Του· «Θὰ κατοικήσω ἀνάμεσά τους καὶ θὰ πορευόμαι μαζί τους. Θὰ εἶμαι Θεὸς τους, κι αὐτοὶ θὰ εἶναι λαὸς μου... Θὰ εἶμαι γιὰ σᾶς ὁ Πατέρας σας, κι ἐσεῖς θὰ εἴστε υἱοὶ καὶ θυγατέρες μου, λέει ὁ παντοκράτορας Κύριος⁶.

---

4. «Γινώσκετε γὰρ τὴν χάριν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ίησοῦ Χριστοῦ, ὅτι δι' ὑμᾶς ἐπτώχευσε πλούσιος ὢν, ἵνα ὑμεῖς τῇ ἐκείνου πτωχείᾳ πλουτήσητε» (πρὸς Κορινθίους Β' ἡ' 9).

5. Πρὸς Γαλάτας δ' 5.

6. «Ἐνοικήσω ἐν αὐτοῖς καὶ ἐμπεριπατήσω, καὶ ἔσομαι αὐτῶν Θεός, καὶ αὐτοὶ ἔσονται μοι λαός ... καὶ ἔσομαι ὑμῖν

Μὲ τὴν ἐνανθρώπησίν Του ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς χάρισε σὲ ὅλους, Πατέρα καὶ ἀδελφούς.

ε΄. Τὸν σκοπὸ τῆς ἐνανθρωπήσεως.

Ὁ ἀπόστολος Παῦλος ἐξηγεῖ τὸν σκοπὸ τῆς ἐνανθρωπήσεως καὶ τὸν συνδέει μὲ τὴν σταυρικὴ θυσία καὶ τὶς δύο παρουσίες τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

«Ὁ Θεὸς φανέρωσε τὴν χάρη του, γιὰ νὰ σώσει ὅλους τοὺς ἀνθρώπους. Αὐτὴ ἡ χάρη μᾶς καθοδηγεῖ νὰ ἀρνηθοῦμε τὴν ἀσέβεια καὶ τὶς ἀμαρτωλὲς ἐπιθυμίες καὶ νὰ ζήσουμε μὲ σωφροσύνη, μὲ δικαιοσύνη καὶ μὲ εὐσέβεια στὸν παρόντα αἰῶνα, περιμένοντας τὴν μακαριότητα ποὺ ἐλπίζουμε, δηλαδὴ τὴν ἐμφάνιση τῆς δόξας τοῦ μεγάλου Θεοῦ καὶ σωτήρα μας, τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. ὁ ὁποῖος ἔδωσε τὸν ἑαυτὸν Του γιὰ μᾶς, γιὰ νὰ μᾶς λυτρώσει ἀπὸ κάθε ἀνομία, νὰ μᾶς καθαρῖσει καὶ νὰ μᾶς κάνει ἓνα λαὸ ποὺ νὰ ἀνήκει μόνο σ' Αὐτὸν καὶ νὰ καταγίνεται μὲ ζῆλο στὰ καλὰ ἔργα»⁷.

εἰς Πατέρα καὶ ὑμεῖς ἔσεσθέ μοι εἰς υἱοὺς καὶ θυγατέρας, λέγει Κύριος Παντοκράτωρ» (πρὸς Β΄ Κορινθίους στ΄ 16, 18).

7. «Ἐπεφάνη γὰρ ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ ἡ σωτήριος πᾶσιν ἀνθρώποις, παιδεύουσα ἡμᾶς ἵνα ἀρνησάμενοι τὴν ἀσέβειαν καὶ τὰς κοσμικὰς ἐπιθυμίας σωφρόνως καὶ δικαίως καὶ εὐσεβῶς ζήσωμεν ἐν τῷ νῦν αἰῶνι, προσδεχόμενοι τὴν μακαρίαν ἐλπίδα καὶ ἐπιφάνειαν τῆς δόξης τοῦ μεγάλου Θεοῦ καὶ σωτήρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὃς ἔδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν, ἵνα λυτρώσῃται ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀνομίας καὶ καθάρῃ ἑαυτῶ λαὸν περιούσιον, ζηλωτὴν καλῶν ἔργων» (Τίτου β΄ 11-14).

στ'. Τὴν βεβαιότητα τῆς παρουσίας τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ στὴν ζωὴ μας.

Τὸ ὄνομα «Ἐμμανουήλ»⁸ εἶναι ἀνέκφραστα θελκτικό. Ὁ Θεὸς εἶναι μαζί μας καὶ τώρα καὶ γιὰ πάντα. Ἀναχωρώντας ἀπὸ τὸν κόσμο τὴν ἡμέρα τῆς ἀναλήψεώς Του στοὺς οὐρανοὺς ὁ Κύριος εἶπε στοὺς ἑκπληκτοὺς μαθητές Του «Ἴδου, ἐγὼ θὰ εἶμαι μαζί σας πάντα, ὡς τὴν συντέλεια τοῦ κόσμου»⁹. Θὰ ἔλθει γιὰ νὰ μᾶς παραλάβει «κι ἔτσι θὰ εἴμαστε γιὰ πάντα μετὰ τὸν Κύριο»¹⁰.

ζ'. Ὅτι γεννήθηκε Σωτήρας καὶ Λυτρωτῆς μας.

Ὅχι θρησκευτικὸς ἡγέτης ἢ φιλόσοφος ἢ κοινωνικὸς ἀναμορφωτής. Αὐτὴ τὴν εἶδηση ἔδωσαν οἱ ἄγγελοι στοὺς ἀνθρώπους: «Σήμερα στὴν πόλη τοῦ Δαβὶδ γεννήθηκε γιὰ χάρι σου σωτήρας - καὶ αὐτὸς εἶναι ὁ Χριστὸς»¹¹.

η'. Τὸ μέγεθος τῆς θείας ἀγάπης.

Ὁ πιστὸς ἄνθρωπος ἐνθαρρύνεται στὴν ζωὴ καὶ

---

8. Ματθαίου α' 23.

9. «Ἴδου ἐγὼ μετὰ ὑμῶν εἰμι πάσας τὰς ἡμέρας ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος» (Ματθαίου κη' 20).

10. «Καὶ οὕτω πάντοτε σὺν Κυρίῳ ἐσόμεθα» (πρὸς Θεσσαλονικεῖς Α' δ' 17).

11. «Ὅτι ἐτέχθη ὑμῖν σήμερον σωτήρ, ὃς ἐστὶ Χριστὸς Κύριος» (Λουκᾶ β' 11).

στὸν πνευματικὸ ἀγῶνα τοῦ ἀπὸ τὴν πεποίθησι ὅτι πᾶν ἀπὸ τὰ διάφορα προβλήματα τῆς ζωῆς του, τὰ ὁποῖα δὲν λείπουν ποτέ, ὑπάρχει Ἐκεῖνος ποὺ μᾶς ἀγάπησε καὶ μᾶς ἀποκάλυψε τὴν ἀγάπη Του μέσα στὴν ἱστορία. «Τόσο πολὺ ἀγάπησε ὁ Θεὸς τὸν κόσμον, ὥστε παρέδωσε σὲ θάνατο τὸν μονάκριβον υἱὸν Του, γιὰ νὰ μὴ χαθεῖ ὅποιος πιστεύει σ' Αὐτὸν ἀλλὰ νὰ ἔχει ζωὴ αἰώνια»¹².

θ'. Ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς δεκδικεῖ τὴν ἀποκλειστικότητα καὶ μοναδικότητα

Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς γεννιέται στὴν καρδιὰ ἐνὸς ἀνθρώπου μόνον ὅταν οἱ ἄλλοι «θεοί» του πεθάνουν καὶ ὅταν οἱ ἄλλες ἐλπίδες του ἀποδειχθοῦν ψεύτικες. Διευκρίνησε ὅτι δὲν κατοικεῖ σὲ μοιρασμένες καρδιές μὲ τοὺς λόγους Του· «Κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι δοῦλος σὲ δύο κυρίους· γιὰτὶ ἢ θὰ μισήσῃ τὸν ἓνα καὶ θὰ ἀγαπήσῃ τὸν ἄλλο, ἢ θὰ στηριχθεῖ στὸν ἓνα καὶ θὰ περιφροήσῃ τὸν ἄλλο. Δὲν μπορεῖτε νὰ εἶστε δοῦλοι καὶ στὸν Θεὸ καὶ στὸ χρῆμα»¹³.

---

12. «Οὕτω γὰρ ἠγάπησεν ὁ Θεὸς τὸν κόσμον ὥστε τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ἔδωκεν, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόληται, ἀλλ' ἔχη ζωὴν αἰώνιον» (Ἰωάννου γ' 16).

13. «Οὐδεὶς δύναται δυσὶ κυρίοις δουλεύειν· ἢ γὰρ τὸν ἓνα μισήσῃ καὶ τὸν ἕτερον ἀγαπήσῃ, ἢ ἐνὸς ἀντιθέξεται καὶ τοῦ ἑτέρου καταφρονήσει. οὐ δύνασθε Θεῷ δουλεύειν καὶ μαμωνᾷ» (Ματθαίου στ' 24).

ι'. Ὅτι ἀπαιτεῖ τὴν ὀλοκληρωτικὴν
ἀφιέρωσή μας

Οἱ Μάγοι πρὶν προσφέρουν τὰ δῶρα τους, ἔπασαν κατὰ γῆς καὶ Τὸν προσκύνησαν. Κι ἐμεῖς πρῶτα ἀπ' ὅλα, ἅς Τοῦ δώσουμε τὴν καρδιά μας. Ἄς ἀναφωνήσουμε μαζί με τὸν ἀπόστολο Θωμᾶ «ὁ Κύριός μου καὶ ὁ Θεός μου»¹⁴.

Εὐχομαι γιὰ τὴν ἑορτὴ τῆς Χριστοῦ γεννήσεως, στὴν ζωὴ σας νὰ βιώνετε μὲ καθαρὴ καρδιά τὸ μυστήριό τῆς ἐνανθρωπήσεως, τὴν ἐμπειρία τῆς οικειότητος τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς ἐν Χριστῷ ἀδελφότητος.

Ἔτη πολλὰ καὶ εὐλογημένα.

Μὲ πατρικὲς εὐχὲς

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

† Ὁ Καισαριανῆς, Βύρωνος & Ὑμηττοῦ Δανιὴλ

---

14. Ἰωάννου κ' 28.

*Λεπτομέρεια από την εικόνα της Γεννήσεως
της Μονής Διονυσίου.*

ΜΗΝΥΜΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ 2006

Ἀδελφοί μου καὶ παιδιά μου

ἀλι ἡ Ἐκκλησία μᾶς συγκαλεῖ σὲ πανήγυρη γιὰ νὰ χαροῦμε, γιὰ νὰ γιορτάσουμε καὶ κατὰ τὸν ἀποστολικὸ λόγον, γιὰ νὰ προσκυνήσουμε «τὸ μεγάλο μυστήριον τῆς πίστεώς μας, ὃ Θεὸς φανερώθηκε σαρκωμένος»¹.

Τὸ ὑπερφυῆς τοῦτο γεγονός τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ Υἱοῦ καὶ Λόγου τοῦ Θεοῦ, τοῦ Κυρίου τῆς δόξης, ὃ Ὅποιος κατέβηκε ἀπὸ τοὺς οὐρανοὺς καὶ ταπεινώθηκε γιὰ μᾶς «μέχρι θανάτου καὶ μάλιστα θανάτου σταυρικοῦ»² ἀποτελεῖ τὸ κέντρο τῆς πανηγύρεώς μας καὶ τῆς ἐορτῆς μας σήμερα, ἀλλὰ καὶ αἰώνια.

Οἱ ἱεροὶ εὐαγγελιστὲς μᾶς ὑποδεικνύουν τὸν

1.«Μέγα ἐστὶ τὸ τῆς εὐσεβείας μυστήριον· Θεὸς ἐφανερώθη ἐν σαρκί» (πρὸς Τιμόθεον Α΄ γ΄ 16).

2. «Μέχρι θανάτου, θανάτου δὲ σταυροῦ» (πρὸς Φιλιππησίους β΄ 8).

τρόπο μὲ τὸν ὁποῖο καὶ μεῖς ὀφείλομε νὰ προσ-
έλθουμε στὴν ἑορτή.

Ἄφ' ἐνὸς μᾶς ἀναφέρουν ὄλους ἐκείνους, οἱ
ὁποῖοι στάθηκαν μὲ σεβασμό, πίστη καὶ ταπεινώση
μπροστὰ στὴν φάτνη καὶ στὸν ταπεινωθέντα ἀπὸ
τὴν εὐσπλαγχνία Του γιὰ μᾶς Κύριο τῆς δόξας.
Αὐτοὶ εἶναι ἡ Μητέρα Του, ὁ Ἰωσήφ, οἱ Ποιμένες, οἱ
Μάγοι, ἡ φύση ὁλόκληρη³.

Ἄφ' ἑτέρου μᾶς ἀναφέρουν τὸν Ἡρώδη καὶ τοὺς
Ἱεροσολυμίτες, οἱ ὁποῖοι ταράχθηκαν καὶ φοβήθηκαν
γιὰ τοὺς δικούς τους λόγους ὁ καθένας, ἀπὸ τὸ θε-
όσταλτο μήνυμα τῆς γεννήσεως τοῦ προαιώνιου Θεοῦ⁴.

Αὐτὴ ἡ στάση καὶ ἡ κατάσταση εἶτε τῆς χαρᾶς
εἶτε τοῦ φόβου βιώνεται προσωπικῶς ἀπὸ τὸν κάθε
ἄνθρωπο σὲ σχέση μὲ τὸν Ἰησοῦ Χριστό. Ὁ Κύριος
διάκειται μὲ εὐπλαγχνία πρὸς ὄλους τοὺς ἄν-
θρώπους. Ἡ ἀγία Γραφή διακηρύττει ὅτι: «Ὁ Θεὸς
θέλει ὄλοι οἱ ἄνθρωποι νὰ σωθοῦν καὶ νὰ λάβουν
πλήρη γνώση τῆς ἀλήθειας»⁵. Ὅλοι ὁμως οἱ ἄνθρω-
ποι δὲν τὸν δέχονται κατὰ τὸν λόγο καὶ πάλι τῆς
ἀγίας Γραφῆς «ἦρθε νὰ ζήσει μεταξὺ τῶν ἀνθρώ-
πων καὶ οἱ ἄνθρωποι δὲν τὸν δέχθηκαν»⁶.

Οἱ ταρασσομένοι ἀπὸ τὴν παρουσία Του καὶ τὴν

---

3. Λουκᾶ β' 10.

4. Ματθαίου β' 3.

5. «Ὅς πάντας ἀνθρώπους θέλει σωθῆναι καὶ εἰς ἐπίγνω-
σιν ἀληθείας ἐλθεῖν» (πρὸς Τιμόθεον Α' β' 4).

6. «Εἰς τὰ ἴδια ἦλθεν, καὶ οἱ ἴδιοι αὐτὸν οὐ παρέλαβον»
(Ἰωάννου α' 11).

δύναμή Του Τὸν ἀρνοῦνται καὶ σκέπτονται μὲ ποιό τρόπο θὰ Τὸν φονεύσουν⁷.

Ὅσοι βιώνουν τὴν λύτρωσή τους, σκύβουν καὶ προσκυνοῦν τὸν Θεὸ καὶ Λυτρωτὴ καὶ Σωτῆρα, ὅπως ἡ Θεοτόκος καὶ Παρθένος Μαρία⁸.

Ὅσοι χαίρονται, προσέρχονται στὴν ἑορτὴ, ὅπως οἱ Μάγοι, μὲ τὰ δῶρα τους⁹, δηλαδὴ τὴν πίστη στὸ μυστήριο, τὴν ὁμολογία τῆς θεότητάς Του καὶ τὴν ταπεινώσή τους μπροστὰ στὸ ἀπαστράπτου καὶ φανερούμενο θεϊκὸ μεγαλεῖο καὶ προσκυνοῦν τὸν ταπεινωμένο Κύριο τῆς δόξης.

Ὅσοι χαίρονται, ὅπως οἱ Ποιμένες, ἀνταποκρίνονται στὴν πρόσκληση καὶ προτροπὴ τῶν Ἁγγέλων καὶ σπεύδουν νὰ βεβαιωθοῦν γιὰ τὸ γεγονός, ὅπως ὁ Κύριος τοὺς τὸ γνώρισε¹⁰. Ὁ Θεὸς ἀποκαλύπτεται σ' ὅσους κινοῦνται ἀπὸ ἀγαθὴ πρόθεση γι' αὐτὸ καὶ βεβαιώνονται, ὅτι ὅλα ὅσα ὁ Θεὸς ὑποσχέθηκε στοὺς ἀνθρώπους τὰ πραγματοποιεῖ.

Μὲ αὐτὴ τὴν ἐμπειρία τῆς πίστεώς τους «Καὶ οἱ ποιμένες ἐπέστρεψαν δοξάζοντας καὶ ὑμνώντας τὸν Θεὸ γιὰ ὅλα ὅσα ἄκουσαν καὶ εἶδαν, τὰ ὁποῖα ἦταν ἀκριβῶς, ὅπως τοὺς τὰ εἶχε πεῖ ὁ ἄγγελος»¹¹. Ὅπως αὐτοὶ ἔτσι κι ἐμεῖς ἄς ζοῦμε «προσπα-

---

7. Ματθαίου β' 16-18.

8. Λουκᾶ α' 46-55.

9. Ματθαίου α' 11.

10. Λουκᾶ β' 8-20.

11. «Καὶ ὑπέστρεψαν οἱ ποιμένες δοξάζοντες καὶ αἰνοῦντες τὸν Θεὸ ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἤκουσαν καὶ εἶδον καθὼς ἐλάληθη πρὸς αὐτούς» (Λουκᾶ β' 20).

θώντας νὰ ἀποκτήσωμε πλήρως τὴν γνώση τοῦ θελήματός Του μὲ τὴν ἀπόκτηση ὅλης τῆς πνευματικῆς σοφίας καὶ συνέσεως»¹².

Εὐχομαι μὲ πατρικὴ ἀγάπη «νὰ κραταιωθῆτε μὲ δύναμη διὰ τοῦ Πνεύματός του στὸν ἐσωτερικὸ ἄνθρωπο, νὰ κατοικήσει ὁ Χριστὸς διὰ τῆς πίστεως στὶς καρδιές σας, νὰ εἶστε ριζωμένοι καὶ θεμελιωμένοι μὲ ἀγάπη, γιὰ νὰ μπορέσετε νὰ καταλάβετε μαζί μὲ ὅλους τοὺς Χριστιανοὺς ποιό εἶναι τὸ πλάτος καὶ τὸ μῆκος καὶ τὸ βάθος καὶ τὸ ὕψος τῆς συγκαταβάσεως καὶ τοῦ θείου ἐλέους τοῦ Χριστοῦ, καὶ νὰ γνωρίσετε βιωματικὰ τὴν ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ, ἣ ὁποία ὑπερβαίνει τὴν γνώση γιὰ νὰ πλουτισθεῖτε μὲ ὅλο τὸν πλοῦτο τοῦ Θεοῦ»¹³.

Ἔτη πολλὰ καὶ εὐλογημένα.

Μὲ πατρικὲς εὐχὲς καὶ εὐλογίες

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

† Ὁ Καισαριανῆς, Βύρωνος & Ὑμηττοῦ Δανιήλ

---

12. «Ἴνα πληρωθῆτε τὴν ἐπίγνωσιν τοῦ θελήματος αὐτοῦ ἐν πάσῃ σοφίᾳ καὶ συνέσει πνευματικῇ» (πρὸς Κολοσσαεῖς α' 9).

13. «Ἴνα δώῃ ὑμῖν κατὰ τὸν πλοῦτον τῆς δόξης αὐτοῦ δυνάμει κραταιωθῆναι διὰ τοῦ Πνεύματος αὐτοῦ εἰς τὸν ἔσω ἄνθρωπον, κατοικήσαι τὸν Χριστὸν διὰ τῆς πίστεως ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, ἐν ἀγάπῃ ἐρριζωμένοι καὶ τεθεμελιωμένοι, ἵνα ἐξισχύσητε καταλαβέσθαι σὺν πᾶσι τοῖς ἁγίοις, τί τὸ πλάτος καὶ μῆκος καὶ βάθος καὶ ὕψος, γινῶναι τε τὴν ὑπερβάλλουσαν τῆς γνώσεως ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ, ἵνα πληρωθῆτε εἰς πᾶν τὸ πλήρωμα τοῦ Θεοῦ» (πρὸς Ἐφεσίους γ' 16-19).

ΜΗΝΥΜΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ 2007

Ἀδελφοί μου καὶ παιδιά μου

πέλαμψε ἡμέρα χαρμόσυνος καὶ ἑορτὴ πανσεβάσμιος τῶν γενεθλίων Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ μας. Ἐορτάζοντες αὐτὴν πνευματικῶς μὲ φωνὴ ἀγαλλιᾶσεως δοξολογοῦμε μὲ τοὺς Ἀγγέλους¹ τὸν κλίναντα οὐρανοὺς καὶ κατελθόντα² γιὰ νὰ σηκώσει τὸ βαρὺ καὶ δυσβάστακτο φορτίο τῆς ἁμαρτωλῆς ζωῆς μας³ χωρὶς ὁ Ἴδιος νὰ εἶναι ἁμαρτωλός⁴.

Ἀπὸ τὸν εὐαγγελιστὴ Ματθαῖο πληροφοροῦμεθα, ὅτι ὅταν ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ καὶ Κύριός μας Ἰησοῦς Χριστὸς γεννήθηκε, κατὰ τὸ ἀνθρώπινο, ἔφθασαν γιὰ νὰ Τὸν προσκυνήσουν «μάγοι ἀπὸ τὴν Ἀνατολή... καὶ ἀφοῦ ἀνοίξαν τοὺς θησαυροὺς τους τοῦ πρόσφεραν δῶρα χρυσάφι, λίβανι καὶ σμύρνα»⁵.

1. Λουκᾶ β' 13-14.

2. Ψαλμοῦ ιζ' (ιη') 17, 9.

3. Ἰωάννου α' 29.

4. Πρὸς Ἐφεσίους η' 26.

5. «Μάγοι ἐξ Ἀνατολῶν... καὶ ἀνοίξαντες τοὺς θησαυροὺς

Ὁ Κύριός μας Ἰησοῦς Χριστὸς «πλούσιος ὢν»⁶ σὲ αἰώνια καὶ ἄφθαρτα ἀγαθὰ ἀντιπρόσφερε στοὺς μάγους τὰ δικά Του δῶρα ἀμείβοντάς τους γιὰ τὰ δικά τους:

Γιὰ τὸν χρυσὸ ποὺ Τοῦ πρόσφεραν, ἀναγνωρίζοντάς Τον ὡς βασιλέα, τοὺς χάρισε, ὡς αἰώνιος καὶ πνευματικὸς βασιλιάς, κατὰ τὴν ὁμολογία Του «ἡ δική μου βασιλεία δὲν προέρχεται ἀπ' αὐτὸν τὸν κόσμο»⁷ τὴν ἐλευθερία ἀπὸ τὴν φιλαργυρία, τὴν πλεονεξία, «ἡ ὁποία εἶναι εἰδωλολατρία»⁸ καὶ ὅλα τὰ φιλόϋλα καὶ ἐπίχαρτα πάθη. Ἐπίχαρτα πάθη καλοῦνται αὐτὰ ποὺ δίνουν χαρὰ στοὺς ἐχθρούς μας, δηλαδή στοὺς δαίμονες.

Γιὰ τὸν λίβανο ποὺ Τοῦ πρόσφεραν, ἀναγνωρίζοντάς Τον ὡς Θεό, τοὺς ὠδήγησε ὡς Υἱὸς τοῦ Θεοῦ στὴν θεογνωσία καὶ στὴν πίστη τοῦ ἀληθινοῦ καὶ ζωντανοῦ Θεοῦ κατὰ τὸν λόγο Του, ποὺ ἀναφέρεται στὴν ἀρχιερατικὴ προσευχή Του πρὸς τὸν Ἐπουράνιο Θεὸ καὶ Πατέρα «τοὺς ἔμαθα (ἐννοεῖ τοὺς μαθητές Του) ποιὸς εἶσαι καὶ θὰ συνεχίσω νὰ τοὺς τὸ μαθαίνω, ὥστε νὰ εἶναι μέσα

αὐτῶν προσήνεγκαν αὐτῷ δῶρα, χρυσὸν καὶ λίβανον καὶ σμύρναν» (Ματθαίου β' 1, 11).

6. Πρὸς Κορινθίους Β' ἡ' 8' καὶ πρὸς Ἐφεσίους β' 4.

7. «Ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ κόσμου τούτου» (Ἰωάννου ιη' 36).

8. «Ἦτις ἐστὶν εἰδωλολατρία» (πρὸς Κολασσαεῖς γ' 5).

τους ή αγάπη με την όποία με αγάπησες, όπως κι εγώ θα είμαι μέσα τους»⁹.

Η θεογνωσία συνεπάγεται την ένωσή μας με τον Θεό και τους αδελφούς μας δια της αγάπης.

Για την σμύρνα που Του πρόσφεραν, άναγνωρίζοντας τόν θνητό Του ως άνθρωπου, τούς χάρισε με τόν ζωοποιό και λυτρωτικό θανατό Του και ως Νικητής του θανάτου, την εκ νεκρών ανάσταση και την άθανασία κατά τόν νόμο της σωτηρίας και άπολυτρώσεώς μας, όπως διατυπώθηκε άπό τόν διδάσκαλο της άπολυτρώσεως άπόστολο Παύλο «όπως πεθαίνουν όλοι έξαιτίας της συγγένειας με τόν Άδάμ, έτσι, χάρη στην συγγένεια με τόν Χριστό, όλοι θα ξαναπάρουν ζωή»¹⁰.

Λαμβάνοντας άφορμή άπό αυτά με πολλή αγάπη εύχομαι, κατά την μεγάλη αυτή ήμέρα και έορτή της Έκκλησίας μας, νά κατέχετε στην ζωή σας ως θησαυρό πολύτιμο τά δώρα αυτά του Ίησου Χριστού, που χάρισε στους μάγους και σε όσους Τόν προσκυνούν ως Υίο του Θεού ένανθρωπήσαντα και σταυρωθέντα για νά μās έλευθερώσει άπό τά πάθη

---

9. «Και έγνώρισα αυτοίς τόν όνομά σου και γνώρισω, ίνα ή αγάπη ήν ήγάπησάς με έν αυτοίς ή, κάγω έν αυτοίς» (Ιωάννου ιζ' 26).

10. «Ωσπερ γάρ έν τῷ Άδάμ πάντες άποθνήσκουσιν, ούτω και έν τῷ Χριστῷ πάντες ζωοποιηθήσονται» (πρός Κορινθίους Α' ιε' 22).

τῆς ἁμαρτίας καὶ νὰ μᾶς μεταδώσει ἀγιότητα ἀπὸ τὴν ἀγιότητά Του καὶ ἀφθαρσία ἀπὸ τὴν ἀφθαρσία Του.

Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ καὶ Πατέρα καὶ ἡ κοινωνία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος νὰ εἶναι μαζί με ὅλους.

Μὲ πατρικὲς εὐχὲς καὶ εὐλογίες

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

† Ὁ Καισαριανῆς, Βύρωνος & Ὑμηττοῦ Δανιήλ

*Λεπτομέρεια από την εικόνα της Γεννήσεως
της Μονής Σταυρονικήτα.*

ΜΗΝΥΜΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ 2008

Ἄγαπητοί μου Πατέρες καὶ Ἀδελφοί
«Μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός»¹

«Ἐπέλαμψεν ἡμέρα χαρμόσυνος
καὶ ἑορτὴ πανσεβάσμιος»
ἢ τῶν Γενεθλίων τοῦ Λυτρωτοῦ καὶ Σωτῆρος
Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ.

 ἔ τὴν ἐνανθρώπησίν Του ὁ Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ εἰσῆλθε στὸν κόσμο πραγματοποιώντας «θαυμαστὰ πράγματα, βουλὴν ἀρχαίαν ἀληθινήν»², ἐκπληρώνοντας τὴν παλαιὰ προφητεία τῆς ἐλεύσεώς Του, ὅπως μαρτυρεῖ ὁ ἀπόστολος καὶ εὐαγγελιστὴς Ματθαῖος.

«Μὲ ὅλα αὐτὰ ποῦ ἔγιναν, ἐκπληρώθηκε ὁ λόγος τοῦ Κυρίου, ποῦ εἶχε πεῖ ὁ προφήτης ἡ Παρ-

---

1. Ματθαίου α' 23.

2. Ἡσαΐου κε 1.

θένος θὰ μείνει ἔγκυος καὶ θὰ γεννήσει Υἱὸ καὶ θὰ τοῦ δώσουν τὸ ὄνομα Ἐμμανουήλ, πὸ σημαίνει, ὁ Θεὸς εἶναι μαζί μας»³.

α'. «Μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός»

Γιορτάζουμε τὰ Χριστούγεννα ἐπειδὴ ὁ Θεὸς εἶναι μαζί μας.

Εἶναι μαζί μας, ὅταν συμμετέχουμε στὰ ἅγια μυστήρια ὅπως ἐδίδαξε, ὅτι·

«Ἐκεῖνος πὸ τρώει τὴν σάρκα μου καὶ πίνει τὸ αἷμα μου εἶναι ἐνωμένος μαζί μου, κι ἐγὼ μὲ αὐτόν»⁴.

Εἶναι μαζί μας ὅταν τηροῦμε τὶς ἐντολές Του, ὅπως τόνισε·

«Ὅποιος μὲ ἀγαπάει, θὰ τηρήσει τὸν λόγον μου. Καὶ ὁ πατέρας μου θὰ τὸν ἀγαπήσει, καὶ θὰ ἔρθουμε σ' αὐτόν καὶ θὰ κατοικήσουμε μαζί του»⁵.

Εἶναι μαζί μας στὴν εὐχαριστιακὴ σύναξη κατὰ τὴν διαβεβαίωσή Του·

---

3. «Τοῦτο δὲ ὄλον γέγονεν ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν ὑπὸ τοῦ Κυρίου διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος· Ἴδου ἡ παρθένος ἐν γαστρὶ ἔξει καὶ τέξεται υἱόν, καὶ καλέσουσι τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἐμμανουήλ, ὃ ἐστὶν μεθερμηνευόμενον μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός» (Ματθαίου α' 22-23).

4. «Ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα καὶ πίνων μου τὸ αἷμα ἐν ἐμοὶ μένει, καὶ ἐγὼ ἐν αὐτῷ» (Ἰωάννου ς' 56).

5. «Ἐάν τις ἀγαπᾷ με, τὸν λόγον μου τηρήσει, καὶ ὁ πατήρ μου ἀγαπήσει αὐτόν, καὶ πρὸς αὐτόν ἐλευσόμεθα καὶ μονὴν παρ' αὐτῷ ποιήσομεν» (Ἰωάννου ιδ' 23).

«Γιατί ὅπου εἶναι συναγμένοι δύο ἢ τρεῖς σὸ ὄνομά μου, ἐκεῖ εἶμαι κι ἐγὼ ἀνάμεσά τους»⁶.

Εἶναι μαζί μας στὴν Ἐκκλησία μας κατὰ τὴν ἀπόφασή Του·

«Θὰ εἶμαι Θεὸς τους κι αὐτοὶ θὰ εἶναι λαὸς μου»⁷.

β'. «Μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός»

Ἐορτάζουμε τὰ Χριστούγεννα, ἐπειδὴ ὁ Θεὸς εἶναι μαζί μας.

Εἶναι μαζί μας στὴν κοινωνία τῆς μοναξιάς καὶ τῆς ἀποξενώσεως ποὺ ζοῦμε, γιὰ νὰ μὴν αἰσθανόμεστε μόνοι καὶ ἐγκαταλελειμένοι, ὅπως ὑποσχέθηκε ὁ Θεὸς στὸν λαό Του μὲ τὸν προφήτη Ἡσαΐα καὶ ἐπεσφράγισε μὲ τὴν σάρκωση τοῦ Υἱοῦ Του τὸ ἅγιο καὶ τέλειο θέλημά Του.

«Δὲν θὰ σὲ ἀφήσω μόνον, οὔτε θὰ σ' ἐγκαταλείψω»⁸.

Ὁ Ἰδιὸς ὁ Κύριός μας διαβεβαίωσε τοὺς μαθητὲς Του πρὶν ἀναληφθεῖ στοὺς οὐρανοὺς «δὲν θὰ σᾶς ἀφήσω ὀρφανούς»⁹.

---

6. «Οὐ γὰρ εἶσι δύο ἢ τρεῖς συναγμένοι εἰς τὸ ἔμὸν ὄνομα, ἐκεῖ εἶμι ἐν μέσῳ αὐτῶν» (Ματθαίου ιη' 20).

7. «Καὶ ἔσομαι αὐτῶν Θεός, καὶ αὐτοὶ ἔσονταί μοι λαός» (πρὸς Κορινθίους Β' ζ' 16).

8. «Οὐ μὴ σε ἀνῶ οὐδ' οὐ μὴ σε ἐγκαταλίπω» (πρὸς Ἐβραίους ιγ' 5).

9. «Οὐκ ἀφήσω ὑμᾶς ὀρφανούς» (Ἰωάννου ιδ' 18).

Ἡ παρουσία τοῦ Θεοῦ στὴν ζωὴ μας, πολὺ δὲ περισσότερο ἢ κοινωνία μας, ἡ ἔνωσή μας καὶ ὁ συνδοξασμός μας μαζί Του (πρὸς Ἐφεσίους β' 4-6) μᾶς ἐνθαρρύνει καὶ μᾶς γεμίζει αἰσιοδοξία. Ἀπὸ αὐτὴ ἀντλοῦμε δύναμη στὸν καθημερινὸ ἀγώνα τῆς ζωῆς μας ἐπειδὴ κατὰ τὸν Ψαλμωδῶ:

«Ὁ Κύριος εἶναι βοηθός μου· δὲν θὰ φοβηθῶ τί μπορεί νὰ μοῦ κάνει ἓνας ἄνθρωπος;»¹⁰.

Εἶναι μαζί μας στὸν πνευματικὸ ἀγώνα μας. Ὅταν δεχόμαστε τὴν ἐπίθεση τῆς ἀμαρτίας καὶ διαλυόμαστε ἀπὸ τὴν σφοδρότητά της. Τότε Ἐκείνος μᾶς ἐνθαρρύνει νὰ ἀντιστεκόμαστε προτρέποντας ὅλους μας: «Ὁ κόσμος θὰ σᾶς κάνει νὰ ὑποφέρετε· ἀλλὰ ἐσεῖς νὰ ἔχετε θάρρος, γιατί ἐγὼ τὸν ἔχω νικήσει τὸν κόσμο»¹¹.

γ'. «Μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός»

Ἐορτάζουμε τὰ Χριστούγεννα ἐπειδὴ ὁ Θεὸς κατὰ τὴν διαβεβαίωσή Του παραμένει ἐνωμένος μαζί μας καὶ μετὰ τὴν ἀνάληψή Του στοὺς οὐρανούς καὶ θὰ παραμείνει αἰώνια.

«Κι ἐγὼ θὰ εἶμαι μαζί σας πάντα, ὡς τὴν συντέλεια τοῦ κόσμου»¹².

10. «Κύριος ἐμοὶ βοηθός, καὶ οὐ φοβηθήσομαι τί ποιήσει μοι ἄνθρωπος» (πρὸς Ἑβραίους ιγ' 6).

11. «Ἐν τῷ κόσμῳ θλίψιν ἔχετε· ἀλλὰ θαρσεῖτε, ἐγὼ νενίκηκα τὸν κόσμον» (Ἰωάννου ις' 33).

12. «Ἴδου ἐγὼ μεθ' ὑμῶν εἰμι πάσας τὰς ἡμέρας ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος» (Ματθαίου κη' 20).

Τὴν κοινωνία αὐτὴ τοῦ ἀνθρώπου μὲ τὸν Δημιουργό του, ποὺ πραγματοποιήθηκε μὲ τὸ μυστήριο τῆς σαρκώσεως τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ οὐδεὶς δύναται νὰ διακόψει γιὰ νὰ ἀποξενώσει τὸν ἄνθρωπο ἀπὸ τὸν Θεό, ὅπως συνέβη στὴν περίπτωση τῶν Πρωτοπλάστων, ἀφοῦ ὁ Κύριος μας Ἰησοῦς Χριστὸς «κατάργησε τὸ χρεόγραφο μὲ τὶς διατάξεις του, ποὺ ἦταν ἐναντίον μας, καὶ τὸ ἔβγαλε ἀπὸ τὴν μέση καρφώνοντάς το στὸν σταυρό. Ἀφαίρεσε τὴν δύναμη ποὺ εἶχαν οἱ δαιμονικὲς ἀρχὲς καὶ ἐξουσίες καὶ τὶς διαπόμπεψε, σέρνοντάς τες νικημένες στὸν θρίαμβο τοῦ σταυροῦ Του»¹³.

Ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ Λυτρωτὴς καὶ Σωτήρας μας, Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς εἰσῆλθε στὸν κόσμο γιὰ νὰ μὴ ζοῦμε ἔρημοι καὶ στερημένοι τῶν δωρεῶν Του, ὅπως διδάσκει ὁ θεῖος ἀπόστολος Παῦλος:

«Γνωρίζετε, βέβαια, τὴν χάρη τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ ἦταν πλούσιος κι ἔγινε φτωχὸς γιὰ χάρη μας, γιὰ νὰ μπορέσετε ἐσεῖς νὰ πλουτίσετε μὲ τὴν φτώχεια Ἐκείνου»¹⁴.

---

13. «Ἐξήλειψε τὸ καθ' ἡμῶν χειρόγραφον τοῖς δόγμασιν ὃν ὑπεναντίον ἡμῖν, καὶ αὐτὸ ἤρην ἐκ τοῦ μέσου προσηλώσας αὐτῷ τῷ σταυρῷ ἀπεκδυσάμενος τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ἐξουσίας ἐδειγματίσεν ἐν παρρησίᾳ, θριαμβεύσας αὐτοὺς ἐν αὐτῷ» (πρὸς Κολασσαεῖς β' 14-15).

14. «Γινώσχετε γὰρ τὴν χάριν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅτι δι' ὑμᾶς ἐπτώχευσε πλούσιος ὢν, ἵνα ὑμεῖς τῇ ἐκείνου πτωχείᾳ πλουτήσητε» (πρὸς Κορινθίους Β' η' 9).

Παρὰ ταῦτα παρατηροῦμε ὅτι ἀπὸ τὴν ζωὴ πολλῶν ἀπουσιάζει ὁ Θεός, εἶναι ἔρημη ἀπὸ τὴν Χάρη Του. Γι' αὐτὸ ὁ πιστὸς παρακαλεῖ, ὅπως οἱ Μαθητές Του «μείνον μεθ' ἡμῶν»¹⁵.

Εὐχομαι πατρικά

Τὰ φετεινὰ Χριστούγεννα ὁ σαρκωμένος Υἱὸς τοῦ Θεοῦ νὰ εἶναι μαζί σας καὶ νὰ παραμείνει μαζί με ὅλους τοὺς Κληρικοὺς καὶ τοὺς Λαϊκοὺς τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μας ὅλες τὶς ἡμέρες τῆς ζωῆς σας.

Μὲ ἐόρτιες πατρικὲς εὐχὲς

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

† Ὁ Καισαριανῆς, Βύρωνος & Ὑμηττοῦ Δανιήλ

---

15. Λουκᾶ κδ' 29.

ΜΗΝΥΜΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ 2009

Ἀγαπητοί μου Πατέρες καὶ Ἀδελφοί

«Τὴν τρυφὴν ἐν κρυφῇ εὕρομεν,
δεῦτε λάβωμεν»¹

 τὸν ἄνθρωπο ποὺ δοκίμασε τὰ πάντα καὶ ἀπ' ὅλα ἀπογοητεύθηκε, ἡ ἑορτὴ τῆς γεννήσεως τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, ποὺ ἐνανθρώπησε καὶ ἔγινε γνήσιος καὶ αὐθεντικὸς ἄνθρωπος σ' ὅλα «ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἁμαρτία»² ἐνῶ συγχρόνως ἦταν καὶ δὲν ἔπαυσε νὰ εἶναι καὶ γνήσιος καὶ αὐθεντικὸς Θεός, προτείνει ἓνα ἄλλο τρόπο ζωῆς σφραγισμένο ἀπὸ τὴν σοφία καὶ τὴν δόξα τοῦ Θεοῦ, ὅπως μᾶς προτείνει ὁ ὕμνος τῆς σεβασμίας ἑορτῆς.

---

1. Οἶκος τοῦ Κοντακίου τῶν Χριστουγέννων.

2. Πρὸς Ἑβραίους γ' 15.

α'. «Εὐρομεν τὴν τρυφήν ἐν κρυφῇ»

Ἡ τρυφή, ἡ χαρὰ καὶ ἡ εὐτυχία τοῦ ἀνθρώπου, ἡ ἐσωτερικὴ πληρότητά του εἶναι κρυμμένη.

Δὲν βρίσκεται στὴν ἱκανοποίηση τῶν αἰσθήσεων, διότι οἱ αἰσθήσεις τοῦ σώματος εἶναι ἀκόρεστες καὶ οἱ ἡδονές τῆς σάρκας εἶναι πρόσκαιρες, ἄστατες καὶ ὑπηρετοῦν τὴν ματαιότητα καὶ φθαρτότητα τῆς ὑπάρξεώς μας. Δὲν βρίσκεται στὸν θόρυβο καὶ τὸν περισπασμὸ τῆς ζωῆς, διότι αὐτὰ διαλύουν τὴν ψυχὴ. Δὲν βρίσκεται στὴν δόξα καὶ τὴν λαμπρότητα τῶν ἐπιγεῖων ἀξιωματῶν, διότι καὶ αὐτὰ ἐπειδὴ εἶναι ἐφήμερα καὶ φθοροποιά, ἀφήνουν τὴν ψυχὴ γυμνὴ καὶ στερημένη. Δὲν βρίσκεται στὸν πλοῦτο τῶν ἀγαθῶν, διότι ὡς ἄστατος ποὺ εἶναι, σήμερα ἀνῆκει σὲ σένα καὶ αὔριο σὲ ἄλλον καὶ οὐδέποτε σὲ κάποιον.

Ὅλα αὐτὰ δὲν εἶναι πηγὴ χαρᾶς καὶ τρυφῆς.

Ἡ τρυφὴ παραμένει κρυμμένη. Τὴν βρίσκουν ὅσοι τὴν ἀναζητοῦν μὲ πόθο καὶ τὴν ἐπιθυμοῦν μὲ εἰλικρίνεια. Τὴν κομίζει ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστός, ποὺ «ἦταν πλούσιος κι ἔγινε γιὰ χάρη μας φτωχός, γιὰ νὰ μπορέσετε ἐσεῖς νὰ πλουτίσετε μὲ τὴν φτώχεια ἐκείνου»³. Αὐτὸς πληρῶνει τὴν ὑπαρξὴ τοῦ ἀνθρώπου. Γι' αὐτὸ ἦρθε καὶ στὸν κόσμον καὶ ἔγινε «τὰ πάντα ἐν πᾶσιν»⁴.

---

3. «Δι' ἡμᾶς ἐπτώχευσε πλούσιος ὢν, ἵνα ὑμεῖς τῇ ἐκείνου πτωχείᾳ πλουτίσωμεν» (πρὸς Κορινθίους Β' ἡ' 9).

4. Πρὸς Κορινθίους ιε' 28.

Ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος στὴν ὁμιλία του, ποὺ ἐρμηνεύει τὸ κατὰ Ματθαῖον Εὐαγγέλιο (ὁμιλία δ΄) παρουσιάζει τὸν Κύριο Ἰησοῦ Χριστὸ νὰ λέει στὸν ἄνθρωπο:

«Ἐγὼ πατήρ, ἐγὼ ἀδελφός, ἐγὼ νυμφίος, ἐγὼ οἰκία, ἐγὼ τροφεύς, ἐγὼ ἱμάτιον, ἐγὼ ρίζα, ἐγὼ θεμέλιος, πᾶν ὅπερ ἂν θέλῃς ἐγὼ μηδενὸς ἐν χρεία καταστῆς. Ἐγὼ καὶ δουλεύσω ἤλθον διακονῆσαι, οὐ διακονηθῆναι. Ἐγὼ καὶ φίλος, καὶ μέλος καὶ κεφαλή, καὶ ἀδελφός, καὶ ἀδελφή, καὶ μήτηρ, πάντα ἐγὼ μόνον οἰκείως ἔχε πρὸς ἐμέ. Ἐγὼ πένης διὰ σέ, καὶ ἀλήτης διὰ σέ, ἐπὶ σταυροῦ διὰ σέ, ἐπὶ τάφου διὰ σέ, καὶ ἄνω ὑπὲρ σοῦ ἐντυγχάνω τῷ Πατρὶ, κάτω ὑπὲρ σοῦ πρεσβευτῆς παραγέγονα παρὰ τοῦ Πατρὸς. Πάντα μοι σύ, καὶ ἀδελφός, καὶ συγκληρονόμος, καὶ φίλος καὶ μέλος. Τί πλέον θέλεις; Τί τὸν οὕτω φιλοῦντα ἀποστρέφῃ; Τί τῷ κόσμῳ κάμνεις; Τί εἰς πῖθον ἀντλεῖς τετραμένον;»⁵.

Γι' αὐτὸ ἐορτάζοντες Χριστούγεννα πρέπει νὰ βάλουμε στὸ ταμεῖο τῆς ψυχῆς μας τὸν Ἰησοῦ Χριστό, γιὰ νὰ ζοῦμε πληρωμένοι ἀπὸ κάθε ἀγαθὸ τρυφῶντες τὴν ἀγάπη, τὴν ἀγιότητα καὶ τὴν φιλανθρωπία Του.

---

5. P. G. τ. 58 στ. 700.

β'. «Δεῦτε λάβωμεν τὰ τοῦ Παραδείσου ἔνδον τοῦ Σπηλαίου»

Εἰσερχόμενος ὁ Κύριος στὸν κόσμον ποὺ εἶναι δημιουργημά Του, ἔργο τῆς σοφίας καὶ τῆς δυνάμεώς Του, ἀνέτρεψε τὶς ἀντιλήψεις τῶν ἐμπαθῶν ἀνθρώπων, ἀποδεικνύοντας τὴν κουφότητά τους.

Ὁ ἐνδοξος καὶ παντοδύναμος γεννήθηκε σ' ἓνα Σπήλαιο γιὰ νὰ ἀποδείξει, ὅτι ἡ πολυτέλεια, ἡ χλιδὴ καὶ ὁ πλοῦτος δὲν φανερώνουν μεγαλεῖο, δύναμη καὶ ἰσχύ.

Ὁ καθήμενος ἐπάνω στὶς ἀγγελικὲς Δυνάμεις ἀνακλίθηκε βρέφος μέσα σὲ μιὰ φάτνη ἀλόγων γιὰ νὰ ἀποδείξει, ὅτι ἡ ἀγιότητα τοῦ Θεοῦ ἀναπαύεται, ὅπου δὲν ὑπάρχει πονηρία καὶ κακία.

Ὁ περιβαλλόμενος τὸ φῶς ὡς ἔνδυμά Του καὶ περικυκλούμενος ἀπὸ τὶς μυριάδες τῶν ἐνδόξων φωτοειδῶν οὐρανίων Δυνάμεων καταδέχθηκε τὴν συντροφιά τῶν ἀλόγων ζώων γιὰ νὰ ἀποδείξει κατὰ τὴν προφητεία τοῦ Ἀββακούμ «Θὰ γίνει γνωστὸς στοὺς ἀνθρώπους μεταξὺ δύο ζωντανῶν ὄντων»⁶, ὅτι εἶναι προσιτὸς καὶ μεθεκτὸς ἀπὸ ἐκείνους ποὺ ζοῦν μὲ ἀρετὴ καὶ Τὸν δέχονται μὲ ἐμπιστοσύνη.

Οἱ οὐράνιοι Ἄγγελοι ἀνήγγειλαν τὴν γέννησή Του σὲ βοσκούς, ποὺ ἀγρυπνοῦσαν καὶ εἶχαν γρηγοροῦσα ψυχὴ, γιὰ νὰ ἀκούσουν τὰ θεῖα μηνύματα,

---

6. «Ἐν μέσῳ δύο ζώων γνωσθήσῃ» (Ἀββακούμ γ' 2).

για να βεβαιώσει, ότι φανερώνει την δόξα Του σ' όσες ψυχές δὲν ἔχουν ναρκωθεί ἀπὸ τὶς μέριμνες καὶ τὶς ἡδονὲς τῆς ζωῆς.

Ἡ ἐπιστήμη καὶ ἡ γνώση ὁδήγησε τοὺς σοφοὺς τῆς Ἀνατολῆς καὶ ἤρθαν νὰ Τὸν προσκυνήσουν, γιὰ νὰ ἀποδείξει, ὅτι δικό Του δῶρο εἶναι ἀμφοτέρως καὶ ἡ γνώση καὶ ἡ πίστη.

Ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ καὶ Χριστὸς Κυρίου, ὁ Λυτρωτὴς καὶ Σωτῆρας μας γεννήθηκε σὲ ἓνα σπήλαιο τῆς ἐρήμου. Αὐτὸ τὸ ἀσήμαντο καὶ γυμνὸ ἀπὸ κάθε μάταιη δόξα σπήλαιο ἔκρυψε τὸν πλοῦτο καὶ τὸν θησαυρὸ τοῦ Παραδείσου.

Ὅλα αὐτὰ καὶ πολλὰ περισσότερα κρύβονται στὸ σπήλαιο τῆς ἐρήμου, ποὺ γεννήθηκε ὁ Κύριός μας, δίνοντας καὶ νόημα καὶ ἄλλο τρόπο ζωῆς καὶ συμπεριφορᾶς σὲ ὅλους μας.

«Δεῦτε λάβωμεν».

Μὲ ἐόρτιες πατρικὲς εὐχὲς

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

† Ὁ Καισαριανῆς, Βύρωνος & Ὑμηττοῦ Δανιήλ

Ἐπίλογος

ἅγιος Ἄγγελος κατέβηκε ἀπὸ τὸν οὐρανό, ὅταν γεννήθηκε ὁ Κύριός μας Ἰησοῦς Χριστός καὶ πληροφόρησε τοὺς βοσκοὺς καὶ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους:

«Σᾶς φέρνω ἓνα χαρμόσυνο ἄγγελμα, ποὺ θὰ γεμίσει μὲ χαρὰ μεγάλη ὅλο τὸν κόσμος: Σήμερα, στὴν πόλη τοῦ Δαβὶδ γεννήθηκε γιὰ χάρι σου σωτήρας, καὶ αὐτὸς εἶναι ὁ Χριστός, ὁ Κύριος»¹.

---

1. «Ἴδου γὰρ εὐαγγελίζομαι ὑμῖν χαρὰν μεγάλην ἣτις ἔσται παντὶ τῷ λαῷ, ὅτι ἐτέχθη ὑμῖν σήμερον σωτήρ, ὅς ἐστι Χριστὸς Κύριος, ἐν πόλει Δαυὶδ» (Λουκᾶ β' 10-11).

Έκδοτική Παραγωγή

ΕΠΤΑΛΟΦΟΣ Α.Β.Ε.Ε.

Αρσίου 12-15, 115 36 Αθήνα

Τηλ.: 210.921.7513, 210.921.4820 • Fax: 210.923.7035

www.eptalofos.gr • e-mail: info@eptalofos.gr